

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi nai se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prili čiu levo), telefon št. 34.

Ishaja vsak dan svojo izvirno delo in praznike.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat no 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat no 10 vin. Partic in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to e administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarov.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede insertov se nai priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 spodaj, dvorišče levo) telefon št. 83.

Na ponovne napade na deželne poslance narodno - napredne stranke, češ, da so odgovorni za pisavo našega lista in zlasti za našo stvarno kritiko deželnega gospodarstva, izjavljata upravni svet »Narodne tiskarne« kot lastnice in izdajateljice »Slovenskega Naroda« in naše uredništvo sledeče:

»Slovenski Narod« je vsestransko neodvisen list, ki ni v službi nobene politične stranke in ki je za svojo pisavo odgovoren edinole upravni svet »Narodne tiskarne«.

»Slovenski Narod« bode v popolnem soglasju z upravnim svetom »Narodne tiskarne« prej kot slej zastopal vedno in dosledno, krepko in odločno narodno - napredna načela, ker morejo edino ta načela dovesti naš slovenski narod do boljše in srečnejše bodočnosti.

Kot neodvisen list bode pa »Slovenski Narod« na gospodarskem polju odobral in podpiral vsak pojav, ki je našemu narodu koristen; nasprotno bode pa z vsjo odločnostjo in rezkoto kritikal, grajal in pobijal stvarno tudi vsako nezdravo gospodarsko gibanje, zlasti nezdravo špekulacijo, naj bode prizadet pri tem kdorkoli hoče in ne da bi se glede deželnega gospodarstva delala kaka izjema.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1912.

Za upravni svet »Narodne tiskarne«:
DR. ALOJZIJ KOKALJ l. r.
podpredsednik.

Za uredništvo »Slovenskega Naroda«:
MIROSLAV MALOVRH l. r.

„Granitni stolp.“

Statistična pripomba k nemškim volitvam.

Dunaj, 17. januarja.

»Centrum« stoji kakor skala iz granita, »sijajno se je izkazala.« — S temi besedami poroča »Slovenec« svojim častitim bralcem o rezultatu nemških volitev. Ob skalnate mandate nemške klerikalne stranke so zamanj butale »frazze svobodomislstva«, »Centrum« je zopet dokazal, da se ne da omajati.

Pod tem »Slovenčevim« motom je interesantno pobrsati po statistiki nemških volitev, katero bš priobčije uradni »Reichsanzeiger«.

Ce pogledamo mandatni uspeh, nam nemške volitve dokazujejo, da klerikalizem nazaduje. V letu 1903. je bilo pri prvih volitvah izvoljenih

88 klerikalcev, l. 1907. še 89, letos pa jih je vkljub konzervativno-klerikalni alijanci prodrlo le 81! Toda silnost in jakost stranke se pri splošnih in enakih volitvah ne kaže toliko v številu pridobljenih mandatov, kakor v številu oddanih glasov. Centrum je letos pridobil takoj pri glavni volitvi sicer 81 poslancev, to je okroglih 38% od vseh definitivno oddanih mandatov, število njegovih glasov pa ne z-aša niti 1/3, kajti od 12.188.337 volilcev, ki so letos stopili na volišče se jih je le 2.011.990 izreklo za klerikalne kandidate. V letu 1907. so dobili klerikalni kandidati še 2.179.743 glasov, nazadovani so torej za 176.753 in sicer kot edina nemška stranka, pri kateri je padlo število volilcev, kar je tem značilnejše, ker je število vseh nemških volilcev od l. 1907. sem seveda znatno poskočilo. Če upoštevamo to dejstvo, smemo trditi, da znaša klerikalna izguba najmanj 1/4 milijona glasov. S centrom zvezani konzervativci so sicer v številu svojih glasov poskočili za okroglo 80.000 glasov, kar odgovarja naravnemu prirastku, zgubili pa na mandatih: še leta 1907. se jim je posvečilo dobiti v prvih volitvah 41 poslancev, 1912. pa le 27.

Z vsemi smalimi prijatelji vred je klerikalno-konzervativna alijanca sicer pridobila od 207 oddanih mandatov 131, toda to je prvič za 27 mandatov manj kakor l. 1907., drugič pa je to od vseh 12.188.337 oddanih glasov le ponižna tretjina, namreč 4.662.480 glasov!

»Liberalizem« je na vsej črti katastrofalno poročal, tako jesa »Slovenec« pred svojimi bralci. Kaže pri tem na dejstvo, da so pri prvih volitvah prodrli le maloštevilni meščanskonapredni kandidati. »Le v kakih kurji vasi, kakor n. pr. v Ljubljani caplja še uradni profesor in del nezavednega obrtništva ter trgovstva za preperelo zastavo«. Nemška kurja vas vsaj lahko reče, da ima precej prebivalstva, za dober milijon več namreč kakor prosvitljena klerikalna trdnjava. Le 2.011.990 ljudi je bilo za klerikalce, meščanskim naprednim strankam pa je 3.256.981 volilcev izkazalo svoje zaupanje. Klerikalna luža na Nemškem pojema, napredni val pa silno narašča. V letu 1912. je bilo na Nemškem 385.398 naprednih volilcev več, kakor leta 1907!

In pri tem so celi polki naprednega volilstva odkorakali na levo. Ne trajno, niso se izneverili naprednemu programu meščanskih strank, niso nastali socijalni demokrati, tem-

več v gnjevu nad neznošnim pritiskom klerikalno-reakcijskega režima so se odločili ojačiti revolucionarno stranko, da tem sigurnejše in hitreje pride reakcija v smislu naprednejše smeri v nemški politiki, kakor nač človek včasih posreže po najradikalnejših sredstvih, kadar se mu zdi zdravstveni proces prepočasen. Ne piskavost in preperelost meščanske napredne misli, temveč teror in nazadnjaštvo črno-modrega bloka sta ojačila socijalno demokracijo, da je pridobila nad 1 milijon glasov ter odnesla volilni rekord z 4.238.919 glasovi.

Klerikalno - konzervativni granitni stolp je sezidan iz 4.664.480 opok, napredni nesprotniki pa so nani postavili stavbo iz 7.523.857 trdih kamnov in pod to težo se bo prejšeslej razsul tudi stolp nečimrnosti, s katerim se sedaj ponosa vesoljni klerikalizem kakor nekdanj Babilonci pred Gospodom.

Gradnja novih okrajnih cest na Spodnjem Štajerskem.

V Celju, 16. januarja.

Štajerski deželni zbor je naročil v seji dne 3. januarja 1905 deželnemu odboru, naj sestavi nekaj program za subvencioniranje okrajnih zastopov za gradnjo novih in popravilo starih okrajnih cest l. in 2. razreda na Štajerskem. Okrajni zastopi so kasneje na povabilo deželnega odbora sestavili nekaj cestni program za bodočih 10 let in poslali proračun v Gradec. Deželni odbor je na to izdelal že za prvo zredanje sedanjega deželnega zbora jeseni leta 1909 na podlagi doposlanih načrtov in proračunov poseben program subvencij okrajnim zastopom za ceste v prihodnjih 10 letih. Te deželne subvencije bi zahtevale okroglo vsoto 4 milijonov kron, od katere bi prišla na Sp. Štaier mečna tretjina. Ker je bilo že l. 1909 dovoljenih v dež. proračunu pod tem poglavjem 300.000 kron in ker nekateri okrajni svojih načrtov itak ne bi popolnoma izpeljali, ni zahteval deželni odbor za ta namen nobenih novih kreditov. Subvencije bi se delile tako, da dobe okraj, ki imajo manj ko 40% okrajnih doklad. za ceste 2. razreda 1/3, oni ki imajo višje doklade, pa 1/2 deželnega prispevka pri gradnjah in popravilih. Na spodnještajerske okraje bi odpadle sledeče podpore:

okraj a ceste 2. razred	skupni stroški	dež. podp.
Okraj Celje:		
Vojnik-Smart. v R. d.	80.000	26.670
Višnja vas-Razgorče	55.000	18.340
Cernolica-Grobelno	25.000	8.340
Dražja vas-Medlog	20.000	6.670
Gaberje-Težarje	35.000	11.670
Zalec Migojnica - Zabukovje	100.000	33.340
Arja vas-Zalog	12.000	4.000
Lopata-Galicija	70.000	23.340
Podkraj-Forvega	35.000	11.670
Sočka St. Ilj	50.000	16.670
Korektura ceste iz Težarja na Ponikvo v Prosenškem	8.000	2.670
Preložitev ceste iz St. Jurja v Planino	180.000	60.000
Okraj Kozje:		
Lesično-Prev.-Slivn.	160.000	80.000
Preložitev ceste St. Peter-Podsreda	100.000	50.000
Preložitev okr. ceste l. razr. Podčetrtek - Brežice v Srebrniku	170.000	85.000
Močn. graba-Pečice	40.000	20.000
Okraj Vransko:		
Ojstrica-St. Jur ob Taburnu	5.000	2.650
Grajska vas-Gomilsko	8.000	4.000
Braslovce - Rakole - Parizlje	10.000	5.000
Sánek - Sp. Gorče - Parizlje	12.000	—
St. Ilj nad Velenjem-Polzeča	35.000	17.500
Okraj Ormož:		
Sv. Bolfank-Vuzmetinci	70.000	23.330
Grabe - Šalovec	120.000	40.000
Okraj Konjice:		
Konjice-Oploznica	140.000	70.000
Prelož. ceste Poljčane - Slovenj-gradec na prevoškem bregu	100.000	50.000
Okraj Sevnica:		
Korektura na cesti Sevnica - Rajhenburg	10.900	3.640
Okraj Marnberg:		
Preložitev okr. ceste blizu Rbnice	45.000	15.000
Bistriški graben - deželna meja	220.000	73.340
Še dve manjši preložitvi	35.000	11.670
Okraj Maribor:		
Sv. Peter-Sp. Duplek	135.000	45.000
Okraj Zg. Radgona:		
Preložitev grabiškega brega	40.000	13.330
Okraj Ptuj:		
M. Dornova-Savci	150.000	50.000

okrajna cesta 2. razred	skupni stroški	dež. podp.
Preložitev bratislavskega in ptujskega brega	38.000	15.000
Okraj Rogatec:		
Podplat - Zg. Kostričnica	18.000	9.000
Okraj Sočanj:		
St. Ilj pri Velenju-St. Andraž-Polzeča	120.000	60.000
Okraj Smarje pri Jelšah:		
Pristova - Zibika	70.000	35.000
Okraj Sv. Lenart v Slov. goricah:		
Sv. Rupert-Ragozn.	116.000	33.670
Sv. Rupert-Jablanci	45.000	15.000
Sv. Bened.-Ščavnica	71.000	23.670
Senovo - Sv. Anton v Slov. gor.	113.000	37.670
Okraj Laški trg:		
Korektura Jurklošter-Loke	90.000	30.000
Okraj Slov. Bistrica:		
Črešnjevec - Pragersko	60.000	30.000
Križna gora - St. Jernej-Sv. Duh-Konjice	80.000	40.000
Tinje - Šmartin na Pohorju	60.000	30.000

Slovenjegraški okraj ni izrazil nobenih želj, o cestah v brziškem okraju pa smo že govorili. Docela v lastni režiji sta gradila ceste tačas le ormoški in ptujski okraj. — Kakor je iz tega načrta razvidno, gre za gradnjo mnogih važnih cest, ki si jih spodnještajersko prebivalstvo že dolgo časa želi. Ne gre za nikako novo pokritje, gre le za dovoljenje proračuna in deželni odbor lahko pomaga okrajem pri gradnji naštetih važnih prometnih zvez. Ta se je vsled obstrukcije itak že marsikje zavlekla, zato je želeli čimprej rešiti, vstrajnega dela v deželnem zboru, da bo mogoča stvar naprej. Ako bi pa klerikalci ostali trmoglavi, bi imeli že zaradi teh cest sila težek obračun s prebivalstvom. Zato so tudi kar umolknil, ko smo jih nedavno na shodih poticali na tej žilici. Nečemo dvomiti o politični zavednosti in izbrazbi klerikalnih volilcev: ali ne vemo, če bi ne imeli raje marsikje dobrih cest velikoj raje, ko slabo dr. Koroščevo politiko v deželnem zboru, od katere ničesar nimajo?

Atentat na Juanšikaja.

London, 17. januarja.

O atentatu na Juanšikaja se izve še sledeče: Juanšikaj je prišel zgodaj

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulver.

Prva knjiga.

(Dalje.)

IV.

Aventura.

Umikajoč se razdeljeni reki odhajajočih ljudi je šel Adrian Colonna naglo po ozki ulici, vodeči do njegove palače, ki je bila precej oddaljena od prostora, kjer se je vršila najnovejša rabuka. Njegova vzgoja mu je vstvarila živo zanimanje ne samo za razpore in boje njegove domovine, nego tudi za nastop, katerega je ravno prisostvoval, in za Rienzijev vpliv.

Adrian, sirota iz mlajšega, a bogatega kolena Colonnov je bil vzgojen pod skrbnim varstvom lokavega, a hrabrega Stefana Colonne, ki je bil pri papežu v posebni milosti in je bil vsled števila obročnih najemnikov, ki mu jih je njegovo bogastvo dovoljevalo imeti, najpogostnejši med vsemi rimskimi plemiči. Za pojme takratnega časa je Adrian že

zgodaj pokazal izredne dušne sposobnosti in si je bil osvojil kolikor je bilo mogoče to malo, kar se je takrat vedelo o starem jeziku in o zgodovini njegove domovine.

Dasi je bil še deček v času, ko je bil čitatelj prvič predstavljen, ko je bil napredno pričla Rienzi vseh čustvenih izbruhov povodom smrti njegovega brata, je vendar njegovo srce prevzelo sočutje s Colovo bolestjo in sram zaradi brezumnosti svojega sorodnika pri posledicah njegovih bojov. Namenoma si je skušal pridobiti Rienzijevo prijateljstvo in je vzlic svoji mladosti spoznal moč in krepkopolnost njegovega značaja. Četudi se je zdelo, da Rienzi po kratkem času ne misli več na smrt svojega brata, četudi se je zopet prikazal v Colonnovih dvornah in vporabljal njihovo poregljivo pronošno gostoljubnost, se je vendar držal v neki oddaljenosti in se vedel zadržljivo, kar je celo Adrian mogel le deloma premagati. Zavračal je vsako ponudeno mu službo ali milost in več kot navadni dokazi Adrianove vstrežljivosti so le pomnožili njegovo hladnost, namesto da bi ga naredili zaupljivejšega. Vesela žaljivost in živahna zabavnost, ki sta ga v začetku delali dobrodeležnega gosta tistih, v katerih življenju so se vrstili boji in pojedine, sta se umaknili ironične-

mu, ciničnemu in grenkemu razpoloženju. Vendar je neduhovitim plemičem ugajala njegova dovornost in Adrian je bil skoro edini, ki je zapazil od usmevom »rito kačo«.

Mnogokrat je sedel Rienzi molčeč in opazujoč pri teh slavljih, kakor bi prežal na vsak pogled, tehtal vsako besedo ter meril in preučeval razum, razboritost in temperament vsakega gosta. Če je bil zadovoljen, so se poživili njegovi življenjski duhovi, njegove besede so naglo tekale in če je njegov sijajni ali ujedljiv dovtip nžgal hrupno družbo, ni nihče zapazil, da je to nevelsko blikanje napovedovalo bližnji vihar. Ves ta čas pa ni zamudil nobene prilike, se pojavljati med nižjimi meščani, razburjati njihova čustva, užgati njihovo domišljijo in razvneti njihovo čestihlepnost s popisovanjem sedanosti in pripovedkami iz preteklosti. Ljudska naklonjenost do njega in njegova veljava sta rasli in njegova oblast nad množico je postajala čedalje večja, ker mu je tudi plemstvo izkazovalo spoštovanje. Morda pojasnjuje to, zakaj je še dalje ostal gost Colonnov.

Ko je šest let poprej kapitol cesarjev videl Petrarcovo slavlje, tedaj je mlademu Rienziu glas njegove nenčasti pridobil pesnikovo prijateljstvo. To prijateljstvo je s

kratkim presledkom trajalo dolgo, navzlic različnim potom, po katerih sta hodila. Videla sta se še pozneje v Avignonu, kamor je prišel Rienzi kot eden od »slancev Rimljanov« prosi papeža Klementa IV. naj sv. stolico iz Avignona zopet premesti v Rim. Pri tem poslanstvu je prvič dokazal izredno moč svoje zgovornosti in svojega pregovarjanja. Papeža, kateremu je bilo več za njegovo udobnost, kakor za slavo, sicer razlogi niso prepričali, a govornik ga je očaral in Rienzi se je vrnil v Rim, odčen s častmi in z dostojanstvom visokega odgovornosti polnega uradniškega mesta. Ni bil več brezdelen učenjak in vesel družabnik in pridobil si je vsled tega nenkrat še večji vpliv na svoje sosesčane. Nikdar poprej ni bila postavna oblast izvrševana s tako strogo pravičnostjo, s tako čisto verno. Poskusi je vcepiti svojim tovarišem taista sveta načela, toda zaman. — Ker je zdaj imel trdno stališče, se je začel očitno naslanjati na ljudstvo in se je krazlo, da prešinja rimsko prebivalstvo nov duh.

V tem, ko je Rim to doživel, je bil Adrian dolgo ločen od njega in odsoten od Rima.

Colonnji so bili po svojih načelih zvesti privrženci cesarske stranke in Adrian se je bil odval povabilu na

cesarski dvor. Pod tem vladarjem se je izvežbal v rabi orožja in se je od nemških vitezov naučil, združevati s Italijanom prirojeno lokavostjo plemenito hrabrost.

Zapustivši Bavarsko se je kratek čas mudil v samotni enega svojih posestev ob najlepšem jezeru severne Italije. Od tod je z duhom, ki se ga dejanja in učenja plemenitila, obiskal več italijanskih svobodnih držav, se z manjšimi predsodki kakor so bili navadni v njegovem stanju nazval novih nazorov in si med tem, ko je studiral značaje in dejanja drugih, pridobil zgodaj ugled. V njem so bile združene odlične lastnosti italijanskega plemstva. Strastno natančno proučevanju znanosti, fin in globok v politiki, mehkega prikupnega vedenja, je ljubezen do zabave dvignil v neko vavišeno uživanje. Obenem je bil plemenit v dejanju in nehanju, je zančeval grozovitosti tako, kakor je vedno pri Italijanih in na kar so prezbili trdi vitezi s severa, če so prišli v dotiko s opo sistematično prekanjenostjo in onim preziranjem poštenosti, ki je lasten razburljivemu, a lekvemu južnemu prebivalstvu. S temi odličnimi lastnostmi so se v njem spajale mirnejše strasti njegovih rojakov — molil je lepoto in si ljubezen naredil za svoje božanstvo.

zjutraj v cesarjevo palačo ter imel tam konferenco zaradi odstopa dinastije in termina za sklicanje narodne skupščine v Peking. Ko se je pripeljal voz iz vrat notranjega mesta, je nekdo vrzel proti njemu pločevinasto skaflo. Bomba pa ni zadela Junaškaja in se je razletela za vozom. Nastala je stršna panika. Junaškaja, ki ni bil ranjen, je ostal mirno se smehljajoč v vozu in je zapovedal, da ga ropeljejo nazaj v cesarsko palačo. Od njegovega spremstva sta bila dva vojaka na mestu razmesarjena in več drugih oseb težko ranjenih. Komaj je došel Junaškaja v cesarsko palačo, je dal takoj alarmirati vojaštvo v vseh vojašnicah in zastražiti dotični del mesta. Atentator je skušal najprej pobegniti, pozneje so ga pa vendar vjeli. Atentator, Hurank Tui Feny, ki je 21 let star, je pri zaslišenju izpovedal, da je izvršil atentat po naročilu revolucionarjev.

Policijski se je pozneje posredno zasačili dva sokrivca in najti tovarne za bombe. Aretirala je več oseb.

Kmalu po atentatu je dobil Junaškaja od vseh strani, tudi od poslaničkov srčne čestitke.

Razen onih dveh vojakov, ki sta bila raztrgana od bombe pri atentatu, sta umrli še sedaj še neki častnik in neki vojak. Vojak, ki je sedaj umrl, je bil baje pri atentatu v nenaslednji bližini Junaškaja. Sedem drugih oseb, med njimi štirje vojaki, se bori s smrtjo.

Italijansko - turška vojna.

Benghazi, 16. jan. Pol polka kavalarije je pri rekonosciranju našletelo na Beduince. Od Italijanov je bil en mož lahko ranjen. Beduinci so imeli pet mrtvih.

Carigrad, 17. jan. Iz turških virov poročajo, da je šek Sennisijev proklamiral sveto vojno proti Italijanom.

Dunaj, 17. jan. Kakor poročajo od dobro poučene strani, smatrajo predlog ruskega zunanjega ministra Sencova, da se ustavi sovražstvo med Italijo in Turčijo, za zdaj kot neupeljivo, ker turška vlada ne priznati aneksije. Navzlic temu se na nadaljnje pogajanja med velelastmi. Velelasti, ki so vse za mir, se bodo še nadalje dogovarjale, pretrčane, da more le skupna akcija dovesti eventualno do cilja.

Štajersko.

Štajerski deželni zbor. Iz Grada, dne 16. januarja. Danes se je otvorilo drugo zasedanje sedanjega deželnega zbora na običajen način. V zbornici je prevladovalo upanje, da bo šlo; pogajanja sicer še niso oficijalno pri koncu, ali zdi se mi, da manjka samo še likof. Namestnik grof Clary je imel precej ostro pointiran govor, v katerem je izvajal med drugim: »Deželni zbor se je danes zopet sestel. V zadnjem njegovem zasedanju smo pogrešali pri njem tiste delavnosti, po kateri se je odlikoval prejšnje čase. Štajerska dežela je vsled tega veliko trpela. Uprava deželnih financ je bila ves ta čas nepostavna in nevdružljiva; zato pričakuje vse, da bo to stanje, ki hudo škoduje kreditu dežele, čimprej končano. Vlada je vedno pripravljena, podpirati delazmožnost štajerskega deželnega zbora. V ponovnih pogajanjih se je sestavilo delovni program, v katerem se je po možnosti upoštevalo kulturne in gospodarske želje od raznih strani. Ta program pomenja v sedanjih razme-

rah edino pripravno sredstvo, da se razreši težkoč. Na vas je sedaj, da se odločite za skupno delo v interesu dežele.« — Nato sta se volila zapisnikarjem dr. Negri in dr. Verstovšek. Med štirimi izvoljenimi verifikatorji za nadomestne volitve se nahaja tudi dr. Benkovič. Posl. Reitter je predlagal, z ozirom na dnevni red prihodnje seje, naj se izvoli v osem, ki bi imeli šteti 9 članov, 15 članov. Sprejeto. Prihodnja seja v petek ob 10. dopoldne z dnevnim redom: Volitve odsekov in prvo čitanje raznih predlog. — Interesantne podrobnosti se slišijo sedaj iz tabora, lahko skoro rečemo, bivših slovensko - klerikalnih obstrukcionistov. Potemtakem je bil dr. Korošec z osmimi svojimi pristaši odločno za to, da se obstrukcija konča; odločno pa mu je nasprotoval deželni odbornik Robič z dvema konservativnejšima članoma Slovenskega kluba, češ, da je sedaj najneugodnejši čas za končanje obstrukcije, ker sta deželni odbor in mesto Gradec v takih finančnih težkočah, da bi se morala udati tudi dalekosežnejšim slovenskim zahtevam. Katera struja bo končno zmagala, se še trdno ne ve, najbrže dr. Korošecova vpliva dr. Šusteršiča in ker si Robič sploh trajno ne upa Korošec nasprotovati. — O pogajanjih piše graška »Tagespost«: »Med strankami, izjemši nemško - nacionalni in veleposestniški klub, se ne vrše nobena pogajanja. Zaraditga so govorice o kakem odkupu obstrukcije popolnoma neresnične. Sedaj gre le za to, da se združijo vse želje in zahteve posameznih strank v okvir skupno določenega delovnega programa, ki mora biti naravno tak, da ne bo imel nobena stranka vzroka za odpor. S tem je jasno, da ni nobenega govora o kakih enostranskih gospodarskih koncesijah. Nemški nacionalci so izjavili, da sterc vse, kar je potrebno za delazmožnost štajerskega deželnega zbora, samo njihova »narodna čast« ne sme biti prizadeta in nemške želje ne zapostavljene. Z eno besedo: večina je pripravljena privoliti v nevtralni delovni program. Ta tedaj še najbrže ne bo znan rezultat pogajanj, temveč šele začetkom prihodnjega tedna.« Priporočamo k temu samo, da so se pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora decela v istem stadiju kakor meseca maja 1910. Če se bodo srboriti branitelji nemško-nacionalnih in slovensko - klerikalnih interesov sporazumeli sedaj — zakaj ne že pred dvema letoma?

Iz Grada. (Deželni poslanec dr. Korošec v smrtni nevarnosti!) Pišejo nam: Nemški nacionalci imajo svojega junaka dr. Hohenburgerja — zakaj bi ga imeli tudi njihovi najhujši sovražniki, slovenski klerikalci? Ta vloga gre med njimi v štajerskem deželnem zboru edino slovitemu politiku in vodji klerikalnih bojnih trum dr. Korošec. Mož si hoče dobiti pa slavo na cenejši in manj nevaren način ko Hohenburger. Zato si je dal poslati pismo, na katerem je naslikana strahotna črna glava in se pravi v njem, da vsi sovražniki regulacije učiteljskih plač obsojeni na smrt in prvi pride na vrsto dr. Korošec. Pa šalo v stran! Dr. Korošec je faktično v posesti takega pisma in je že govoril okrog, da se boji v zbornici kakoga revolucionarnega atentata na svojo osebo. Gre tu vsekakor za infamno osumnitvenje vsega štajerskega učiteljstva brez razlike narodnosti in političnega prepričanja. To osumnitvenje so si naročili in pripravili slovenski klerikalci za eventualni deželnozbornski volilni boj. Dasiravno je učiteljstvo v žalostnem gnetnem položaju in dasiravno je baš dr. Koro-

šec najbolj zagrižen sovražnik njegovih pravičnih stanovskih zahtev, je vendar jasno in smo trdno prepričani o tem, da se nobeden učitelj ne bo spozabil tako daleč, da bi hotel s revolverjem v roki izsiliti izboljšanje svojih gnetnih razmer. Sovražniki učiteljstva so hoteli na ta način njegove pravične težnje kompromitirati in v očeh prebivalstva osvožati. Ker se je že letos enkrat v parlamentu streljalo, so mislili slovenski klerikalci, da bi bila taka grožnja tem verjetnejša. Občasti imajo itak v rokah piemene polskušnje vseh štajerskih učiteljev in učiteljic — naj se torej dožene, če je kdo ismed njih dotični grozilno pismo pisal, če so klerikalci toliko nesramni, da si upajo s takim agitatoričnim orožjem na svetlo. Dotično pismo se naj izroči državnemu pravdnstvu, ki bode ukrenilo nadaljne korake.

Iz Grada. Pišejo nam: Prvi uspeh slovenske klerikalne obstrukcije se je že pokazal. Namesto nemškega klerikalca je bilo tokrat izvoljen za zapisnikarja slovenski klerikalec dr. Verstovšek. Če bi bilo v slučaju eventualne daljne obstrukcije s tem ustrezno klerikalcem, ne vemo. Vsekakor je to dober začetek in je upati še na več enakih uspehov, ki so za spodnještajerske Slovence velike narodne in gospodarske važnosti.

Iz Celja. Minulo nedeljo so uprizorili naši vrli diletantje Ludvik Thomova »Lokalno železnico«. Predstava se je vršila popoldne in je bila razmeroma slabo obiskana; pri popoldanskih predstavah vlečejo pač bolj ljudske igre. »Lokalna železnica« je izborna satira na politične razmere v Nemčiji, kjer se da takozvani srednji stan politično in gospodarsko ravno tako pritiskati ob steno kakor pri nas. Politično lenobo, hura-patrijotizem, malenkostno dobičkarijo, popolno nepoznanje javnih razmer, kdenje lokalnim velikašem — vse te lastnosti, ki jih toliko in tolikokrat vidimo pri meščanstvu, je izborno naslikal Thoma v »Lokalni železnici«. Kdor je hotel slišati, je zvedel nedeljo lahko mnogo slišal. Celjska uprizoritev je bila izvrstna; glavne vloge so bile podane zares mojstrsko. So to Friderik Kozlevčar, romeljski župan (Salmič), Karel Kozlevčar, majar v nekcu (dr. Karl Koderman) in Adolf Medvešek, ženin Kozlevčarjeve hčere (prof. Fr. Mravljak). Tudi z damami in z ostalimi manjšimi vlogami smo bili prav zadovoljni. Naše lepo uspevačje dramatično društvo ima v svojem hvalevrednem delovanju lep uspeh več.

Središče. Na kostumnem venčku Ciril-Metodove podružnice je nabrala tiskarstva učiteljica gđe. Tončka Rebolj 9 K 10 v za središče Sokola. Prisrčna ji hvala in krepek Na zdar!

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu ima svoj izredni občni zbor v soboto, 20. prosinca ob pol 8. zvečer pri Mursi.

Drobne novice. Uradniške spremembe pri Južni železnici. Prestavljeni so: prov. asist. Filip Kurent iz Slov. Bistrice v Rimske toplice in prov. asist. Edward Valentič iz Rinskih toplic v Slov. Bistrico; v Ribnicko-Brezno prideta uradniška aspiranta Viktor Müller in Janez Gultsch. — Iz Laškega trga poročajo, da je neznan uzmovilec ukradel gostilničarki Runnik s podstrešja gramofon s 30 ploščami, vreden 120 kron. Osumljeni so neki delavci, ki so v hiši stanovali in sedaj iz Laškega izginili. — Bombardiranje župnišča. V Ruzburi pri Slovenjgradu so te

dni pobili župniku Lovrenku neki mladi ljudje s kamenjem okna. Sreča, da stoji zavedni Razborčani složno v taboru slovenske kmečke zveze — drugače bi bili tega čina krivi samoočebni umenno brezverski liberaci. — Iz Laškega trga. Posesnik Jože Čerovšek v Marja Gradcu je sprejel te dni nekega mestno obledenega postopača pod streho. V zahvalo mu je ukradel postopač 100 kron denarja in srebrno uro s verigico. — Iz Celja. 19letni hlapec Miha Filipič iz Tolstege vrha v konjskem okraju je bil obsojen zaradi protinaravnega navedenega zločina, storjenega za živalmi, na 6 tednov težke ječe. — Iz politične službe. Kot praktikantje za politično službo so vstopili na Štajerskem absol. juristi Aleksander Kronsche, Otmar Pirkmaier in Peter Vaupotič. — Zenska podružnica Ciril-Metodove družbe za Rečico ob Paki. Letuš in Smartno priredi v nedeljo, dne 21. januarja ob 3. popoldne svoj drugi občni zbor v gostilni gosp. Goričnika. Na zborovanju govori potovalni učitelj Ciril - Metodove družbe g. Prekorek. — Tatvina. Najemniku Zinaverjeve gostilne na Pesnici je ukradel nekdo ponoči več denarja in smotk iz gostilniške sobe. Vzel je seboj tudi godbeni aparat v vrednosti 160 K.

Koroško.

Koroški deželni zbor je imel večeraj četrti sejo. Predloženih je bilo več zakonskih načrtov glede regulacije raznih vodnih in vodostajnih naprav, ki so bili oddani odseku. Končno je deželni zbor dovolil pobiranje zvišanih doklad na žganje v posameznih občinah. Doklade znašajo v posameznih občinah od 5 do 12 kron pri hektolitr. Prihodnja seja se vrši danes popoldne.

Nezgode. Pri gradbi nekega mostu pri Sentvidu ob Glini je radel raz visok ober delavec Franc Pfeifer in si zlomil obe roki in desno nogo. Odpeljali so ga v bolnišnico v Celovec. — Juri Skoda v Podgorju je pri snajenju svoje puške ravnal tako neprevidno, da se mu je puška izprožila. Strel ga je zadell v glavo, poškodba je smrtonosna. — Topničar Janda iz Dunaja, ki se je, kakor smo že poročali, ustrelil s svojim službenim samokresom v trebuh, je večeraj v vojaški bolnišnici v Celovcu umrl. — V Bernci se je ustrelila 20-letna hči skladiščnega mojstra I. Rumpfa. Vzrok samomora neznan. — V Beljaku v hotelu Lam se je zastrnila z črnim Ivana Holka iz Sentvida ob Glini. Vzrok nezdravljiva bolezen.

Nagrade za uničenje strupenih kač. Deželni zbor koroški je določil za lansko leto 1000 kron za nagrade za uničenje strupenih kač. Deželni odbor je določil za vsako strupeno kačo 1 krono nagrade. Od tega dovoljena zneska je porabil letos deželni odbor 330 kron. Tudi za letošnje leto je določenih za te nagrade 1000 kron.

Primorsko.

Nova podzemeljska jama. Kakih 10 minut od vasi Padrič so odkrili novo, veliko in lepo podzemeljsko jamo, ki se posebno odlikuje za jako čistimi in krasobarvanimi kapniki. En del te jame so odkrili sicer že l. 1866, vendar pa je takratni posestnik vhod v jamo zasul in ni dovolil nikomur vstopa, vsled česar

se je jama popolnoma pozabila. Vzrok temu je bil ta, da se je takrat v neki sosednji jami ponesrečilo 8 domačinov, katerih niso izkopali. Jama je nad 40 m globoka, največji oddelek meri v premeru 400 m, je pa še več še nepoznatih oddelkov, v katere se bode moralo vohde šele potom razstrebte odpreti. Jama je last posestnika Frana Grigi v Padriču.

Avtomobilska zveza med Bovecem in Sv. Lucijo. Med Bovecem in Sv. Lucijo se je ustanovila redna avtomobilska zveza za prevažanje oseb in pošte. To zvezo vzdržuje veleposestnik Jonko v Bovecu.

Delavsko gibanje v Trstu. Delavci v skladišču proste luke vzdržujejo še vedno stavko. Večeraj so se vršila pogajanja zaradi ureditve plačil za čezurno delo, vendar se niso dosegla ta pogajanja sporazuma, ker delavci odločno vstajajo pri svojih zahtevah. — Delavci južne železnice so sicer stavili termin do danes, da ostanejo pri delu, vendar je že večeraj več delavcev izostalo, češ da železnica ne namerava ugoditi njihovi zahtevi in ne bo odslavila družva ključarjev. Družba se namreč opravičuje, da opravlja svoje posle na skladišču južne železnice v Trstu že 7 let, in se še ni pripetil podoben slučaj. Pred kratkim pa je nastavila kot žuvala namestnika nekega Primožiča, ki so ga zalotili pri tatvini in ga oddali takoj policiji. Jutri dopoldne se bode odločilo, ali ostanejo železničarji pri delu, ali prično s stavko.

Komercialne pripravljalne kurze za uradniške aspirante, ki se niso napravili komercialne skušnje, je uvedla državna železnica pri raznih ravnateljstvih. Za okraje Inomost, Beljak in Trst se je otvoril tak kurz v Trstu v ponedeljek. Kurz je otvoril ravnatelj državnih železnic Galambos, za voditelja kurza pa je določen ces. svetnik inspektor dr. pl. Santer. Kurza, ki bo trajal 10 tednov, se udeležijo 32 poslušalcev.

Tatvine v tržaški mestni bolnišnici. V tržaški mestni bolnišnici so prišli na sled velikim tatvinam raznega perila, posebno rjuh. Aretirali so več oseb, škoda znaša več 1000 K.

Zima. Večeraj je zapadel v Trstu sneg par centimetrov visoko, ki je obležal. Pritisnil je kljub temu hud mraz. Tudi v Gorici je zapadel sneg in je padla temperatura pod ničlo. V bližnji Rožni dolini so otvorili drsališče.

Cerkvena tatvina v Pulju. Uprava stolne cerkve v Pulju je naznanila policiji, da je neznan tatvnil predsonjem v cerkev in odnesel velik Marijin kip, ki je bil bozato pozlačen. Kip cenijo nad 2000 K. O storilu nimajo še nobene sledi. Tat se je pustil zakleniti zvečer v cerkev, kako pa je odnesel precej velik kip, je dosedaj še nepojasnjeno. Sledov kakoga nasilstva v cerkvi niso našli.

Dnevne vesti.

+ Instalacija ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja bo v soboto ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani.

+ Najbolje informirani list na slovenskem jugu je »Slovenec«, vsaj tako se on sam baha. Pri tem pa seveda čisto nič ne dené, ako izve »Slovenec« najvažnejše vesti, ki se tičejo slovenskih dežel, šele iz našega lista. Seveda to »Slovenec« gospodo jezi in ker si svoje jeze ne morejo drugače ohladiti, skušajo vzbujati dvoma o verodostojnost naših vesti. Kakor je znano, smo že dne 10. t. m.

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohlin.)

(Dati.)

VI.

Oče Jevšev, posestnik žetrt grunta na Gorjuši, je bil nekega dne po Velikem Smarnu zelo slabe volje. Za kosilo mu je prinesla potovka opomin posojilnice, naj plača zastala dva obroka obresti svojega dolga, kakor mu je prebrala Marijanica došlo pismo, kmalu nato se je pa oglašil še sodni sluga z opominom za »fronke«. Jevšev je bil torej po pravici in v resnici slabe volje in jezen in parkrat že se je pridušil, da človek dela samo za te proklete škrici. Jevzen je bil, da bi se bil kar stregel z vsakim, kdor bi mu kaj nasprotoval in ko je stopal v hlev in se mu je zvesti hišni čuvaj jel dobričati ter skakati pred njem, brcnil je ubogo žival z okovanim čevljem, da je bolestočno zavpil in potrto odšla v svoje počivališče ne vedoč, s čim je razžalila hudega gospodarja.

Jevšev je poslal pod hruško zraven drvarnice klepalni stol, »nel koso s kosčica, vzel klepalno kladivo, se vsedel na stol in jel klepati koso za košnjo drugoga dne, da so trdi udarci krepko odmevali v bližnjem gozdu. Vmes je klel in se jezil nad

gospoko, za katero molimo celo v litanijah, pri tem pa ubogega kmeta pritiska z davki, da bi skoraj dušo izdihnil pod njimi.

Premišljevanje in klepanje mu prekine divje lajanje in zaganjanje domačega psa. Ko se Jevšev ozre, vidi prihajati iz gozda proti sebi Matizarja, ki je vodil seboj na vrvi dva psa. Pod hruško se je Matizar ustavil, Jevšev je pa svojega psa zapodil v kot s tem, da je vrzel vanj kratko poleno izpred drvarnice.

»No, pasja griva, kaj pa ti nisi?« vpraša Jevšev svojega gosta, ki se je zleknil pred njim po tleh, psa pa privezal ob drvarnično steno, zbit iz kolic. »Ali si spet koga obrnjal s kakšno pasjo mrho?«

»Koga sem pa še obrnjal?« se postavi Matizar za svojo kupčijsko čast.

»No, no, jaz le mislim, da ti dobro nese to barantanje s psi in da pri vsakem vtačnem par pečk v malho!« pomirjuje Jevšev. boječ se, da ne bi razžalil Matizarja, ki mu je sicer pri vsakem sestanku ponudil kos tobake klobase za čikanje.

»Hudiča nesel!« zavpije Matizar, vendar ni videti jeze v njem, »zamenjavaj, če češ, boš videl, koliko boš na boljšem! Zima bo prišla, pa ne boš imel nolenega oklička za v peč, ampak boš smrzoval s psi vred.«

»Pa se vendar okrog škricov sučeš in zmerom njameš kakoga božjaka, o katerem veš, da nisi prelil zanj nobene srgel!« meni Jevšev.

»Škric je sam berač!« odvrne trdo Matizar, »škric nima nič kakor tisto, kar mu dajo na mesec. Še toliko nima, da bi lahko pljunil na svoje, razumeš? Tisti kraj ima, ki je sam svoj gospodar, ki na svojem dela, ki po svojem hodi. Škric se pa še enkrat ne more prestopiti, da bi mogel reči, da na svojem stoji. Tisti so gospodje, ki imajo visoke hiše in polja in travnike in boršče okrog, kakor na primer tale Borec. On je gospod, tak je gospod, ki lahko vsem fige kaže, ne pa tista mestna golazen, ki bi od lakote poginila, če bi en mesec ne dobila tistih soldov, ki se ji pravi mesečna plača, ki je pa še vsa naprej zajzdena, zato pravijo, da je škric prišel en mesec prekmalu na svet.«

»Kdo pa meni da mesečno plačajo?« vpraša jezno Jevšev, ker se je Matizar po njegovem mnenju tako vlek za lačne škric in ker mu še ni ponudil nič tobaka.

»Ljuba duša, ti imaš pa posestvo in če ga pridno obdeluješ, ti obrodi zemlja zmerom toliko, da ti ni treba trpeti pomanjkanja. Sicer pa kakor veš in kakor naš fajmošter uče po svetem pismu in naši veri, nismo ustvarjeni, da bi se nam na tem »vetu« dobro godilo. Naš cilj je večnost

in smo na ta svet prišli samo prenočevati ali pa še tisto ne. Naše življenje na svetu je tako kratko, da se še ne izplača ne, da bi se človek pehal, da bi se mu boljše godilo. V par letih te reši smrt, potem se ti bo pa neumno zdelo, da si se po svetu motovil in morebiti se boš moral še po vicah dolgočasiti, ker si bil tako nečimern, da si hotel tu imeti boljše življenje, ko si vendar vedel, da če več trpiš, toliko lažji sediš duš v nebeškem kraljestvu. Jaz tudi zmerom tako pravim: Rupert, kar v božjo voljo se vda, vse prepusti Bogu, fajmoštru in tistim, ki imajo oblast nad nami, pa jo boš gotovo v nebesa pribiral. Ali bi ne bilo neumno, da bi si človek mučil možgane s premišljevanjem in gruntanjem, kaj bi naredil, da bi se mu boljše godilo? To bi bilo, če se natanko vzame, tudi greh zoper božjo previdnost, ki je eden najzopernejših grehov pred božjim obličjem. Ali se hočeš upirati božji volji in volji tistih, ki so od Boga postavljeni in od Boga poslani? Če so fajmošter rekli pred volitvami, da moraš voliti katoliške može za poslanca, k r so jih sam škof priporočili in si jih ti kot veren katoliški kristjan tudi volil, potem moraš ravnotako ponižno in vdano prenašati nove davke, ki ti jih nakladajo ti poslanci. Ako si zoper te davke, si zoper te katoliške poslane, če si so-

per te poslane, si zoper škofa in fajmoštra, ki sta ti jih priporočila in če si zoper škofa in fajmoštra, si zoper vero, ki jo ta dva oznanjujeta. Če si torej zoper davke, si zoper vero!«

Jevšev je začuden poslušal Matizarjeve besede, ki so ga tako zanimalo, da je pozabil na tobak, ki ga še zdaj ni dobil od svojega gosta.

»Ali poslanci delajo davke?« vpraša in obrzi usta odprta.

»Kdo pa, si misliš?«

»Škrici.«

»Kateri škrici?«

»Tisti, ki denar pobirajo pri davkarjih!«

»Kakopak!« reče Matizar videč, da se mu odpira novo polje, ki je je treba preorati nevednemu Jevševu. »Tisti škrici so taki reveži, da bi ti vsakemu prinesel latvico mlika, kadar neseš fronke plačat, če bi vedel, kako slabo se jim godi. Ko se starajo in jim dajo nekoliko več plače, pa morajo državi toliko plačati nazaj, da so na slabšem, kot so bili prej. Kako ti bo torej tak človek delal davke, ki mora zapletati, koliko moraš plačati, kolikor delajo naši katoliški poslanci, ki smo jih izvolili, da smo branili našo sveto vero! Zato pa pravim še enkrat: Škric je berač in če sva še midva berača, smo pa vsi trije berači!«

(Dati je prihodnje.)

priobčili poročilo, da je cesar potrdil izvolitev dr. Ivana Tavčarja za ljubljanskega župana. »Slovenec« seveda o tej stvari še ni vedel ničesar. Čakal je torej, da uradna »Laibacher Zeitung« priobči vest o potrditvi. Ker pa do ponedeljka te vesti ni bilo v uradnem listu, se je »Slovenec« ojnaciil in je napisal v svoji neinformiranosti notico, v kateri poziva občinstvo, naj »Narodovim« poročilom nič ne verjame, češ da si je vest o dr. Tavčarjevi potrditvi enostavno izmislil naš dunajski urednik in da bo zanesljivo poročilo o županovi potrditvi samo ono, ki je priobči »Slovenec«. Na to »Slovenec« notico smo odgovorili že včeraj. Da pa postavimo »Slovenec« »informiranost« v še jasnejšo luč, se je naš dunajski urednik potrdil v ministrstvu notranjih del, da dobi na najzanesljivejšem viru točne informacije o potrditvi dr. Tavčarja. In tu je pri dvornem svetniku Pinschoffu izvedel, da nosi akt o potrditvi datum 10./1. to je, da je cesar podpisal akt o potrditvi dr. Tavčarja isti dan, ko je o tem poročal »Slovenski Narod«. Toliko v vednost in ravnanje slovenskemu občinstvu in — »Slovenec«.

➤ **Predlog o nepotrditvi Reiserjeve in Ribnikarjeve izvolitve** so klerikalci predložili deželnemu zboru v včerajšnji seji. To je tisti predlog, zaradi katerega je Suklje vrgel svoje dostojanstvo pod klop in ubežal na Kamen, ker ni hotel zagrešiti nasilstva, ki so ga zahtevali od njega klerikalci. Predlog tudi ne nosi Sukljetevega podpisa, kakor druga poročila deželnega odbora iz Sukljeteve dobe, marveč podpis — dr. Lampeta, ki je podpisan kot — »namestnik deželnega glavarja«, in je datiran z dne 3. januarja t. l. Predlog, da se razveljavi Reiserjeva in Ribnikarjeva izvolitev, utemeljuje klerikalni deželni odbor s tem, da je protizakonito, da se v volilne imenike okoličani, to je oni »dakovplačevalci ljubljanskega mesta, ki v okoliščini stanujejo.« To naziranje je zavrnila deželna vlada z odlokom z dne 17. aprila 1911 št. 944/pr. in z razpisom z dne 6. oktobra 1911 številka 3676/pr. Vrh tega pa je o isti stvari meritorno spregovorila že tudi najvišja instanca — upravno sodišče, ki je v isti zadevi v Kamniku razsodilo, da imajo pri deželnozbornih volitvah v mestni kuriji volilno pravico samo občani, to je občinski domačini in občinski družniki. Klerikalci so se torej postavili nad zakon, češ, da jih zakonite določbe nič ne brigajo, »ker je pri presoji tega vprašanja bolj gledati na efekt, ki ga je nameraval postavodajalec doseči, in na dejansko vsebino kakor pa na besedilo.« Klerikalcem se gre torej samo za — efekt, zakon in zakonske določbe pa naj vzame vrag. V kolikor le-to niso po klerikalnem okusu! S strankarskega stališča bi bilo to naziranje prav koristno in komodno tudi, samo to je vrag, da imajo pri takih stvareh govoriti tudi drugi, ki na zakone vsaj nekaj dajo. — Predlog o razveljavljenju Reiserjevega in Ribnikarjevega mandata je šel v osek in tu se odloči njegova usoda. Ali bo zopet prišel v konkretni obliki pred zbornico ali bo tam pokopan, kdo bi to vedel? Pa bodimo proroki in povejmo v naprej, da oni predlog v osek ne bo doživel vstajanja, ker, no, ker vemo, da so gotovi gospodje »prevzeli na Dunaju čisto striktno in gotovo — obveznosti, ki se nanašajo tudi na — uvaževanje zakonov...»

➤ **Jugoslovanske težnje po združitvi.** List, v katerega so se lani odlagali naši klerikalci svoje denunciacije, »Deutsches Volksblatt« se je letos prelevil iz krščansko-socialnega glasila v nemško-nacionalno. V tem listu, kjer so še lani Tersegly in drugovi denuncirali naprednjake kot nevarne panslaviste in velezdajnike, se označujejo sedaj slovenski in hrvaški klerikalci kot elementi, ki teže po narodni združitvi, »ki se absolutno ne da izvršiti v okviru avstro-ogrške države in ki kaže očitno stremiljenje po odpadu in ločitvi od skupnega državnega organizma.« Je pač vedno resničen oni izrek velikega nemškega pesnika: »Alle Schuld rächt sich auf Erden«. Lani so naši »Slovenčevci« še slikali v »Deutsches Volksblattu« slovenske naprednjake kot državne nevarne jugoslovanske iredentiste, ki stoji baje na čelu celo velikoserbski propagandi, danes pa označuje isti list svoje včerajšnje prijatelje dr. Šusteršiča in tovariše v članku »Südslavische Pehlschüsse« — »politische eksaltade in nejasne glave, katerim lehdi pred očmi ustanovitve samostojne jugoslovanske države.« Ni dvoma, da bodo klerikalci ogorčeno protestirali pred takimi infamnimi očitanji in podtikaniji ter s sveto jezo zavračali grda in neupravičena natočevanja. Toda drugo vprašanje je, če bodo s svojimi protesti in zavrnitvami kaj napravili. Saj je znano, da na obrekovanec vselej »vendarle nekaj obvisi, ako je tudi obrekovanje še tako neupravičeno in iz trte izvito. Obreko-

valcem se pač ne more samašiti gobca in »Deutsches Volksblatt« bo klerikalce vključil njihovim protestom vedno še dolžil, da so elementi, ki teže po odcepitvi od Avstrije in po ustanovitvi samostojne jugoslovanske države. Ni nobenega sredstva in nobene pomoči proti temu! Tudi mi smo bili brez moči, ko so nas klerikalci na isti način in v istem listu »Deutsches Volksblatt« denuncirali in natočevali. Danes so se karte nekoliko spremenile in uresničil se je rek: Danes meni, jutri tebi!

➤ **Voditelj v vezanih rokanih**, tako imenuje sedaj dr. Šusteršiča, ker je sprejel dostojanstvo deželnega glavarja kranjskega, vodja slovenskih klerikalcev na Štajerskem dr. Anton Korošec piše v svojem mariborskem glasilu »Straž« doslovno tako-le: »Nas člani slovenske ljudske stranke je Šusteršičevo imenovanje — iznenadilo. Njegove roke kot voditelja ne smejo biti vezane na nobeno stran. Zato beležimo z zadovoljstvom vest, da bo dr. Šusteršič samo provizorično obdržal mesto deželnega glavarja. Prav umestno pripominja k tej Koroščevi izjavi »Hrvatski Pokret«: »Evo, tudi poslanec Korošec se strinja z našim pisanjem o imenovanju dr. Šusteršiča. Niti Korošec ne gre v glavo, da bi vladin »nasprotnik«, ki mora imeti nevezane roke, mogel vladi oponirati z baržunastega stolčka deželnega glavarja. Implicite se v tem članku priznava, da so sedaj Šusteršičeve roke vezane nasproti vladi in da se komaj čaka na čas, da se mu z odstopom z mesta deželnega glavarja zopet razveže roke...«

➤ **Madžari so razburjeni** in protestirajo ogorčeno, da je postal dr. Šusteršič kranjski deželni glavar, češ, sovražnik dualizma je, ki hoče združiti jugoslovanske dežele. Vso to brezplačno reklamo si je preskrbel dr. Šusteršič z enim samim telegramom na hrvaško stranko prava. Res, dr. Šusteršič ima srečo. Tudi najnedolžnejša fraza — in kar je telegrafiral v Zagreb, to so vendar iz njegovih ust same fraze, ki se jim on sam na tihem najbolj smeje — mu prinese kako korist. Madžari naj bodo prepričani, da jim je dr. Šusteršič jako hvaležen, da se zaradi njega razburjajo in ga s tem priporočajo tam zgoraj, kjer delajo lepo in grdo vreme.

➤ **Tiste revne »Deutsche Stimmen«**, ki jih priobčuje »Grazer Tagblatt«, kadar mu manjka drugega gradiva, so storile grdo hudobijo, ki jo je treba pribiti. V Trstu je bil zadnjič zaradi odnosa obsojen Kornelij vitez Gorup, podjetnik, o katerem še živa duša ni slišala, da bi se bil kdaj le količkaj udeležil narodnega dela ali za narodno stvar kaj žrtvoval. To vedo prav dobro tudi sotrudniki »Deutsche Stimmen«. Da bi pa mogli z obzidbo tržaškega Gorupa postaviti Slovence sploh in zlasti Ljubljano v slabo luč, so namenoma zamenjali tržaškega Gorupa z reškim Gorupom, in pišejo, da je bil obsojen častni mešan ljubljanski, po katerem je celo imenovana neka ljubljanska ulica. Ljubljanski častni mešan, po katerem je imenovana ljubljanska ulica, kateremu se imamo zahvaliti za mnogo ustanov in za dekliški licej je Josip vitez Gorup na Reki, gospod visoke starosti, ki ni bil nikdar zapleten v nobeno umazanost. Ostudno je, da hočejo »Deutsche Stimmen« staremu gospodu Josipu vitez Gorupu na Reki zamenjati ga z namenoma s tržaškim Gorupom omadeževati čast.

➤ **C. kr. ravnateljstvo državnih železnic** v Trstu vprašamo tem potom vljudno, ali je res dovoljeno njenim službencom nas Slovence na naši slovenski zemlji na tako krvav način želiti in rabiti proti nam najsravnostnejše izraze, kakor to dela v Boh. Beli nastavljeni železniški mojster France Azman? Ta mož je prišel do svoje službe samo po protekciji, kajti po svojih zmognostih bi moral še vedno koze in ovce pastiti na gorjanski planini. Azman je sicer rojen v Gorjah in njegova mati ne zna niti besedice nemški, a mož se je vendar prelevil v Nemca, samo da se prikupi svojemu predstojniku sekciskemu načelniku na Jesenicah, znamenemu nemškemu izživaču Grünwald. Če je Azman postal nemškega mišljenja, naj bo, ali da bi ta mož psoval našo narodnost in nas Slovence vse, tega ne bomo trpeli. Ta mož je na progi spričo delavcev in čuvarjev govoril ne samo da Slovenec ni za delo, da je samo Nemec za delo itd., ampak se je tudi izrazil, da so vsi Slovenci svinje itd. Tu pa se vse neha. C. kr. ravnateljstvo v Trstu, kakor tudi poslance prosimo, naj preskrbe, da bo mož nemudoma premeščen od tod, kajti ljudje so razžaljeni in razburjeni in valed tega lahko nastanejo posledice, za katere bo odgovorno ravnateljstvo. Upamo, da bo to zadostovalo, sicer pa imamo glede tega može še dosti gradiva in marsikomu ne bo ljubo, če pride-
no z njim na dan.

➤ **Radi narodnega kolka »20./IX. 1908.«** obtožen v Pragi. Neki trgovski akademik v Pragi je 4. marca 1910. poslal v Trst razglednico, na katero je prilepil narodni kolek »20./IX. 1908.« Na pošti so to razglednico zaplenili in jo izročili državni pravdnistvu. Državno pravdnistvo v Pragi pa je proti imenovanemu slušatelju trgovske akademije dvignilo obtožbo, češ da je zakrivil pregrešek po § 24. tiskovnega zakona, ker je širil prepovedane tiskovine. Da je prišlo do obtožbe, temu se čisto nič ne čudimo, čudimo pa se, da je obtožnica, ki jo je vložilo državno pravdnistvo v Pragi, sestavljena v nemškem jeziku, dasi je državno pravdnistvo iz stvarnega položaja samega moralo vedeti, da se gre za slovensko stvar in da je obtoženeec Slovenec. Čemu je potem državno pravdnistvo v Pragi vložilo nemško obtožnico mesto češke? Iz navedenega je razvidno, da tudi pri sodišču v Pragi prevladujejo germanizatorske težnje, prav tako, kakor pri nas. O obravnavi bomo svoječasnoročali.

➤ **Iz državno železniške službe.** S 1. januarjem so napredovali v statusu I. sledeči uradniki: H. Schmidt, stavbni nadkomisar pri oddelku za vzdrževanje železnice na Jesenicah; Frid. Linhard, stavbni adjunkt, oddelka za vzdrževanje železnice Ljubljana I.; Franc Vosecky, stavbni adjunkt, oddelka za vzdrževanje železnice Ljubljana II.; H. Lampel, koncipist pri obratnem uradu na Jesenicah. Imenovan je za strojnega asistenta uradniški aspirant kurilnice v Ljubljani R. Uhl. Dalje so napredovali Viktor Čretnik, oficijal pri obratnem uradu v Ljubljani; Ivan Zupane, oficijal in postajenačelnik v Lescach; Josip Repar, adjunkt in postajenačelnik v Kamniku; E. Walzak, asistent pri obratnem uradu na Jesenicah in Anton Rupar, asistent pri obratnem uradu v Ljubljani. Za oficijala je imenovan adjunkt Peter Šlegel, postajenačelnik v Vižmarjih, za adjunkta pa asistent Franc Rozman v Grosupnem. V statusu železniških zdravnikov je napredoval dr. Alojzij Vacek v Bohinjski Bistrici.

➤ **Iz ljudskošolske službe.** V drugi plačilni razred je prišel Kornelij Igljč, učitelj pri Sv. Trojici pri Brdu in v tretjega učiteljica v Senožcih Satarina Smerdu. Za provizorično učiteljico in za voditeljico enorazrednice v Strugah je imenovana absolvirna kandidatinja Josipina Oberman. Suplentinja v Prečni Viktorija Zagorjan pa je imenovana za provizorično učiteljico na istem mestu.

➤ **Odlikovanje.** Posestnik in deželni poslanec Oton Apfalterer je bil odlikovan z redom železne krone. — **Krasna oprema perila** je v izložbah znane trdnice gosp. Antona Šarca v Selenburgovi ulici št. 5 razstavljena. Vidi se, kako dobro in okusno je to perilo izdelano. Vsa čast tej trdnici in priporočamo občinstvu, da domačih izdelkov ne prezira, temveč podpira domačo obrt, odslovi pa tuje, nadležne agente, ki s pretiranimi cenami in površnim izdelanim perilom po celi deželi zlate gore obetajo.

Lepe novice. »Dolenjske Novice«, glasilo kanonika Zlogarja, poročajo o klerikalnem lopovstvu v zadevi zadnjih občinskih volitev tako-le: V Prečni so ga pa pri občinskih volitvah preveč polomili, volili so kar po »hrvaško« pod bajoneti, seveda po zaslugi liberalcev, ki so tako nesramno lagali in farbarli volilce, da me je sram povedati, kar sem izvedel, je bolje molčati, ker bodo t. sramoto gotovo popravili do sedaj dobri, a zapeljani volilci. Kaj bo sodna preiskava spravila na dan, bomo šele izvedeli. — Na tako nesramen način pljuvati resnici v obraz! Klerikalno lopovstvo hočejo oprtiti naprednjakom. Seveda veleumnega kaplana jezi, da je dal vladni komisar poklicati 4 orožnike, ker je s tem kolikortoliko zavezal kaplana roke, da mu ni bilo mogoče vsaj v neposredni bližini volišča, postopati protizakonito in tako predrzno, kakor je pri državnozbornih volitvah, ko je vsled njegovega nastopa naraščalo ogorčenje med volilci, da bi jih bil kmalu izkupil. Nadalje pravi, da ga je sram povedati, kar je izvedel. To pa popolnoma verjamemo. Gotovo ga je sram povedati, da so klerikalni župan in njegovi kompanjoni obhajali praznike v špekhamri okrožnega sodišča, ker so delali z glasovnicami in z uradno zapečatenim zabojem in so bo prav po »hrvaško«. Tako zavijanje resnice je lep dokaz za resnicoljubnost kanonika Zlogarja.

Iz Novega mesta. Poročalo se je že, da so se zadnje dni v Novem mestu in okolici pogosto dogajale tatvine in da ni bilo možno izslediti ali zasačiti tatov. Posrečilo pa se je gosp. Jakšetu, gostilničarju in posestniku vjetitatu v gostilni, ko je hotel okoli 11. ponoči iz kleti odnesti zaboj pivnih steklenic, a se je v temi izpodtaknil in je ropot zbudil hišnega gospodarja, ki je tatu zagrabil in ga s pomočjo domačega hlapca izročil policiji. Tat je še mlad fant, piše se Kavčič in je

doma iz Zeleznikov. Njegov kompanjon, ki je držal zunaj vrečo, je bil tudi isto noč aretiran od policije v konjskem hlevu g. Košaka. Oba so izročili tukajšnjemu okrožnemu sodišču.

Nesreča. Med Suhorjem in Metliko se je včeraj smrtno ponesrečil hlapec J. Dihur. Splašili so se mu konji. Voz je zadel ob obcestni kamen s tako silo, da je hlapec z vso silo priletel v bližnji obcestni kamen in obležal na mestu mrtve. Nesrečo je neposredno povzročil ravno zapadli sneg, ki je povzročil drčanje voza.

Velikodušni dar. Gospa Minka Hrašovec je darovala v imenu trdnice Fr. Homan v Radovljici 50 K »Društvu za oskrbo in varstvo sirot za sodni okraj Radovljica« mesto običajnih novoletnih koledarjev. — Za ta velikodušni dar se ji najtopleje zahvaljuje — o d b o r.

Gluhonemi Jakob. Meseca aprila leta 1906 se je pojavil v mestu neki okoli 30 let star gluhonemi mož, ki je od hiše do hiše beračil. V marsikateri hiši so se ga vsled njegovih kretanj usmili, mu podarili obleke, vrhu tega pa še obdarili z denarjem. Gluhonemi Jakob pa je tudi živel precej razkošno. Prodajal je namreč brez vednosti davčne administracije medene prstane za zlato. Ko je pa o tem izvedela policija, je nekoga dne gluhonemega Jakoba aretovala, kateri se je pa tako obnašal, da se je dvomilo, da je res gluhomutec, a se policiji ni takoj posrečilo, da bi ga razkrinkala. Ko so ga takrat izročili sodišču, je naenkrat postal epileptičen. Po dolgem poizvedovanju se je pa vendar policiji posrečilo dobiti osebo, katere so Jakob sišale govoriti, je nato tudi sam priznal, da se zove Jakob Verban, ter da je rodom od Sv. Juraja na Hrvaškem. Po prestani kazni je bil Verban odgnan v domovno občino, a se vedno še vračal v Ljubljano. Včeraj zjutraj pa je bil v neki gostilni v Kolodvorski ulici zaradi tatvine neklih čevljev aretovan. Ker pa je sumljiv, da se je udeležil vloma pri trgovcu Lipohu v Dobrunjah, kjer je bilo ukradenih 1000 K denarja, so ga izročili deželnemu sodišču.

Aretovan vlomilec. V sredo je policija izsledila in aretovala 25letnega dninarja Frana Pustovrha, katerega sodišče proganja v policijski tiralici zaradi vloma. Možakar je bil nekaj časa zaposlen pri delu v Grubarjevem prekopu. Oddal se ga tukajšnjemu deželnemu sodišču.

Preprečena pot. Včeraj sta se hotela z južnega kolodvora v Ameriko odpeljati ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti 18letni Anton Novšak in 20letni Matevž Fiolan oba iz Homa, občina Bočna pri Celju, pa jima je tam službojuči stražnik Večerin preprečil nakano s tem, da ju je aretoval. Oba so izročili sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 27 macedoncev in 5 Hrvatov, iz Nemčije je prišlo pa 36 Črnogorcev.

Na Dolenjski cesti je našel stražnik I. ljubljanskega društva za zaplapanje in straženje koc. Lastnik ga dobi v društveni pisarni, Kolodvorska ulica št. 28.

Društvena naznanila.

Dramatično društvo v Ljubljani ima odborovo sejo v petek, 19. t. m. zvečer ob pol 7. v pisarni deželnega gledališča, prtiličje. Ker sta na dnevnem redu dve izredno važni točki, se prosijo č. gg. odborniki in tudi gg. intendantni člani, da se blagovolijo te seje polnoštevilno udeležiti. — Predsednik.

Žensko telovadno društvo v Ljubljani ima svoj XII. redni občni zbor v ponedeljek dne 22. t. m. ob 6. zvečer v damski sobi Narodnega doma s sledečim dnevnim sporedom: Nagovor staroste. Poročila tajnice, blagajničarke in načelnice. Volitev odbora. Slučajnosti.

Uradniško gospodarsko društvo v Ljubljani je sklicalo snovi v salonu restavracije pri Levu na Marije Terezije cesti izreden občni zbor z dnevnim redom: 1. Sklepanje o razdružitvi društva in 2. eventualna volitev likvidacijskega odbora. Zbor je bil zaradi malenkostne udeležbe nesklepčen in se vrši prihodnji občni zbor v četrtek 25. t. m. ob istem času v salonu restavracije pri Levu na Marije Terezije cesti in bo občni zbor sklepčen glasom pravil brez ozira na število udeležencev.

Ples Krajevne skupine mornaričnega društva v Ljubljani v soboto dne 20. t. m. bode elitni ples prve vrste, valed česar imajo vstop na ples dame in gospodje le v plesnih toaletah. Na galeriji je prirejenih le malo števil sedežev za gledalce in je plačati za vstop na galerijo članom po 2 K, nečlanom pa po 5 K. Za vstop na galerijo plesna toaleta ni predpisana. Za vstopnice se posestniki prav pridno priključajo. Predprodaja vstopnic se vrši v pisarni gosp. c. kr. svetnika I. Matjana na Dunajski cesti. Ze-

leti je, da kupijo posetniki vstopnice že v predprodaji, da ne bo na večer pri blagajni prevelikega navala in morda neprijetnega presenečenja, če bo zmanjkalo vstopnic.

Na Skofljico. Kdor se hoče v nedeljo pošteno nasmejati in neprisljano zabavati, naj pride na Skofljico pogledat igro »Brat Martin«.

Sokol v Ribnici. Ob veliki udeležbi se je vršil dne 4. t. m. v Sokolski telovadnici pri Cenetu občni zbor. Odbor se je sledeče konstituiral: Dr. Anton Schiffrer, starosta; Bog. Fišer, podstarosta; Stanko Oražem, načelnik; Emil Pakiž, blagajnik; Ivan Klun (Bukovci) tajnik. Odborniki: Lipe Peterlin, France Križman, Ivan Klun (kovač) in Vilko Pisanek y. — Velike priprave se delajo za letošnji originalni Sokolski ples, kateri se bode vršil dne 4. februarja t. l. v Sokolski telovadnici pod imenom »Vsak po svoje«.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega deželnega gledališča. Danes, v četrtek, se igra vlezabavna burka »Vražji Rudi« (za nepar), ki je zbujala pri svoji slovenski premijeri cele salve smeha. Za predpustno dobo torej prav primerna burka. — V soboto se igra prvič senačna noviteta »Gardist« (za par), ki je izvrstna komedija iz igralskega življenja na Dunaju. Anton Franc Molnár je najodličnejši živeči madžarski komediograf, duhovit, originalen in eleganten v svoji tehniki. Dejanje se godi na stanovanju igralca (g. Nučič) in igralke (ga. Šetrljova) ter v loži v Dvornem gledališču med predstavo. Ta komedija ima povsod izreden uspeh ter se je igrala tudi v Gradcu in na Dunaju izredno mnogokrat v največjo zabavo publike. — V nedeljo popoldne ob 3. se igra pri znanih cenah izborna burka »Vražji Rudi«, zvečer pa se poje prvič Karla Weisa opereta »Revizor«. Dejanje je prirejeno po Gogoljevi slavni komediji »Revizor« ter so dialogi posneti deloma dobesedno iz ruske igre svetovnega literarnega slovesa. Opereta se godi v ruskem mestu, kjer vladata korupcija in nered. Tja zaide s svojim slugo veseljak Hlestakov, ki ga smatrajo vsi uradniki za carskega revizorja ter ga obsipajo s častmi, z denarjem in mu ponujajo celo svoje hčerke. Vsi komični tipi so vzeti iz ruske komedije. Weisova glasba je zdrava, brez dunajske osladne sentimentalnosti ter temelji na narodni pesmi.

Javno predavanje. Jutri, v petek, ob 8. zvečer, predava v veliki dvorani Mestnega doma gosp. dr. Fran Ilesič, predsednik Slovenske Matice, o našem žensstvu v Prešernovih časih. — V ponedeljek se vrši istotam predavanje gosp. dr. Fr. Ilesiča o organizaciji jugoslovanskega ženstva. Opozorjamo na ti dve predavanji, h kterima ima vsakdo pristop. Pričakovati je zlasti velike udeležbe našega ženstva in mladine.

Razne stvari.

• **Stavke na Angleškem.** London, 17. januarja. Do zdaj se je 282.000 angleških rudarjev izreklo za stavko, 67.000 pa proti.

• **Nezgoda pri sankanju.** Lipsko, 17. januarja. Na novem sankališču v Bientzu je izgubila trgovčeva soproga Ana Müller ravnotežje in je padla s sank s tako silo na glavo, da je bila na mestu mrtva.

• **Železniška nezgoda.** Benetke, 17. januarja. V Spinazzoli je zavozil posebni vlak v tovarni vlak, ki je stal na postaji. Šest potnikov je bilo ranjenih. Materijalna škoda je zelo velika.

• **Morilec v drugič oproščeni.** Budimpešta, 17. januarja. Po večdnevni razpravi so porotniki brata Zeilinski, ki sta umorila voditelja ogrske agrarne stranke Achima, vdrugič oprostil.

• **Zima.** Dunaj, 17. januarja. Vled velikega mraza so danes na Niževavstrijem zmrznile tri osebe. Blizu Badna je zmrznil neki 65letni delavec, kateremu je na cesti prišlo slabo; pri Scheibbsu je zmrznil neki 39letni delavec in pri Mariji Taferl na voznik Rosenkranz.

• **Eksplodizija.** Slebuš, 17. januarja. Danes okoli ene popoldne se je v pralnici tovarne za izdelovanje dinamita zgodila eksplozija. En delavec je bil težko, več pa lahko ranjenih.

• **Cerkev se je podrla.** Genova, 17. januarja. Cerkev Santo Stefano, ki je bila sezidana v devetem stoletju in v kateri je bil baje krččen Kolumb, se je podrla.

• **Velika tatvina.** Milan, 17. januarja. Juvelirju Introvinju so ukradli iz brzovlaka med vožnjo med Milanom in Turinom kovčeg, v katerem je imel dragocenosti v vrednosti pol milijona lir.

• **Drago lepilo.** Monakovo, dne 17. januarja. Prav drago lepilo sto dve tukajšnji maserki prodali neki oficirski dami. Pripravili so damo do tega, da je dela za tri ali večreda

kozmetična sredstva 60.000 mark. — Dama so dali pod kuratelo in v neki sanatorij. Maserki ste pa dobili dve leti ječe.

* Nesreča pri plavju. Frankobrod, 15. januarja. V Saargemündu se s plavja padli štirje monterji in so bili na mestu mrtvi.

* Relegirani rusinski vsočiliščniki. Lvov, 17. januarja. Vsočiliški senat je relegiral 101 ukrajinskega vsočiliščnika, ki so bili od sodišča obsojeni zaradi ekscitacij v preteklem letu. Nekateri so bili relegirani za dva semestra, nekateri za štiri semestra, ostali pa za vedno.

* Spomini iz Čenstohova. Berolin, 17. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Varšave: V Lublinu so pri nekem trgovcu izvršili hišno preiskavo. Našli so bisere in dragocenosti, ki so bili nedvomno ukradeni leta 1910. v pavlanskem samostanu v Čenstohovu. Trgovca so zaprli.

* Roparji napadli vlak. Varšava, 17. januarja. Na železniški progi proti Kijevu so udrli štirje roparji in kupe I. razreda brzovlaka ter napadli posetnika Wielskega, kateremu so ukradli 45.000 rubljev. Nato so kloroformirali Wielskega ter pobegnili. O storilcih nimajo nobenega sledu.

* Linčanje. Lvov, 17. januarja. Iz Boryslava poročajo: Par oseb, ki so se vračale iz kinematografa, se je začelo pripraviti s tremi, nekoliko pijanimi delavci. Kmalu je prišlo do pretepa. Delavci so eno osebo ubili. Orožništvo je aretiralo devet. Toda množica je napadla aretirane delavce ter jih linčala. Enemu so razbili črepanje, drugemu zlomili več reber, tretjega so tudi težko ranili.

* Milijonar morilec. New York, 17. januarja. Brzjavna iz trunjav Worth (Teksas) poroča, da je mr. Snead, eden izmed najbogatejših posestnikov v Teksasu, nekoga drugega veleposestnika po imenu Boyce v sprejemni hiši »Metropole« ustrelil. Sin Boyceja je pred kratkim odpeljal soprogo Sneadovo v Winnipeg, ki se je pa zopet vrnila k svojnemu soprogu. Snead je stopil v hotel, ne da bi rekel kako beseno, potegnil revolver ter usretil Boyceja.

* Samomor pri pojedini. Zombor, 17. januarja. Na prav originalen način se je usmrtil Ludovik Tavasy, ravnatelj bezdanske hranilnice. Povedal je k sebi večjo družbo ter jo pogostil. Med pojedino je šel neopažen v stransko sobo. V jedilnici so pri najhujšem razpoloženju jedli in pili. Govor za govorom se je vrstil in navdušenje so napivali gostitlju. Kar nenkrat se zasliši iz sosedne sobe pok in ječanje. Gostje so prestrašeni hiteli v sosedno sobo, kjer so našli gostitelja v krvi ležati. Tavasy je zapustil veliko premoženje. Kaj ga je vodilo v smrt, ne vedo.

* Atentat v gimnaziju v Sucazi. Sucaza, 17. januarja. Revolverski atentat na profesorja matematike Norkanskega je posledica kompote cellega razreda. Predno je počil strel, je dobil profesor pismo, ki se začne z besedami: »Gospod profesor! Maščevanje se bliža!« Dijak Greczuk je bil ba je izžreban, da izvrši atentat. Z dvema prijateljskimi drugimi dijaki streljali skozi okno v profesorjevo stanovanje. Dijaki so si izprosil od katehete ovoljenje, da se udeležijo pogreba Greczukovega. Profesorjeva rana je neozdravljiva.

* Plavž se je podrl. Berolin, 17. januarja. O nesreči v Mühlheimu ob Ruri poročajo: Na do zdaj še nepojasnen način so popokale stene plavža, stavba se je podrla in veličanska maza tekočega železa se je razlila po delavcih, ki so bili v obližju. Devet delavcev je mrtvih. Plavžni mojster Frank, oče dvanajstih otrok, in predavalec Pfusch, kakor tudi še šest drugih delavcev so dobili grozne opekline. Eden teh je včeraj dopoldne umrl. Več delavcev pogrešajo. Ni dvoma, da so tudi ti popolnoma zgoreli. Ogromni zunanji oder še stoji. Trije delavci so skočili s plavža na tla ter obležali tam mrtvi. Smrt je pri vseh takoj nastopila.

* Letni semenj za lase v Limoges. Vsako leto se shajajo evropski trgovci z lasmi v Limoges. Tam se vsi veliki letni semenj za lase, kamor prinaša žensko prebivalstvo svoje lase. Po tri dni se pogajajo trgovci s kmeti in za njihove težke, grozne kite. Letos so povpraševali posebno po belih in rdečastoplavih lasih. Za take kite so plačevali po 300—350 frankov. Neki pariški trgovec je nabupil 89 kilogramov las v najrazličnejših barvah ter plačeval po 120—150 frankov za kilogram. Ponudba je bila letos precej velika. Proualo, oziroma kupilo se je okoli 1000 kilogramov, od katerih so jih 800 plačali po 130 frankov za kilogram.

* Grozen umor v Berolinu. Berolin, 17. januarja. Danes dopoldne so odkrili tu grozovit čin. 50letnega juvelirja Schulzeja in njegovo soprogo so našli ležati v krvi, s težkimi ranami od strelcev. Poleg njiju je ležala

njena 18letna hči s razbito črepinjo. — Berolin, 17. januarja. Najbrže je bil izvršen roparski umor. Poizvedovanja so dognala, da manjkajo briljanti, zlate in sreberne ure in razne druge dragocenosti. Miza v prodajalni je bila vlomljena. Morileci so ukradli najbrže tudi večjo vsoto denarja. Za prodajalno mizo je bilo polno krvi, iz česar se da sklepati, da je morilec že v prodajalni izvršil napad. Ko je napadeni zbežal v sosedno sobo, mu je morilec sledil ter tam pobil še ostala dva. Naši so klobuk morilcev.

* Požari. Zakopane, 17. januarja. V Novem trgu je danes na Glavnem trgu izbruhnil ogenj, ki se je hitro razširil. Tudi vojaško municijsko skladišče se je ugaslo. Gasiti so morali zelo previdno, ker je bilo v skladišču več tisoč patron in velike zaloge smodnika. Več patron in zalogo smodnika je tudi eksplodiralo. V mestu je nastala velika panika, ki je trajala vso noč. Šele ko so zgorale vse zaloge municije, so mogli lokalizirati požar. — Sillein, 17. januarja. Od 4. popoldne je v ognju tovarna za ogljikovo kislino in umetni gnoj »Hungaria«. — Vratislava, 17. jan. V rudniku Mys'ovice je danes ponoči v 152 metrov globoki jami izbruhnil ogenj. Štirje delavci so zgoreli.

* Poroka sufragetke. Hčerka angleškega komandirja Edvarda Dugdale se je hotela poročiti z nekim Viktorjem Duvalom v Svobi. Ona je bila priznana sufragetka in se je več let posebno odlikovala kot predsednica, odbornica ali voditeljica v raznih ženskih društvih. Posebno poudarjala je vedno enakopravnost ženske z moškim tudi v zakonu, in je odločno zagovarjala stališče, da je nepravilno — da naravnost nasilje — če se ženo zaveže pod slovesno obljubo, da mora biti možu pokorna. Ko se je zvedelo o njeni močovitosti, je ona v več ženskih klubih slovesno obljubila, da hoče te svoje nazore dokumentirati tudi z lastnim izgovorom. Sporazumno s pastorem, očetom in ženinom je desegla, da se pri njeni poroki izpusti ceremonijelna obljuba, da mora biti možu pokorna, kakor tudi vprašanje: »Kdo da to ženo temu možu za soprogo?« S tem je hotela javno pokazati, da žena ni primorana biti pokorna možu, in da nima nikdo pravice, tudi oče ne, žensko oddajati. Bila je vesela, da je to desegla in je, ker je tudi Duvala rada imela — težko čakala dneva poroke. Toda čakala je je bridko razočaranje. Malo pred poroko je vprašal neodločni pastor, ki bi imel izvršiti poroko, nadškofa v Canterbury, če sme izpustiti pri poroki od neveste navedeni vprašanji. Dan pred poroko je dobil pastor odgovor, da tega ne sme storiti, tudi če so vsi udeleženci zadovoljni, ampak se mora strogo držati predpisanih ceremonij, ker bi bil sicer zakon neveljaven. Že pred altarjem je stala srečna nevesta s svojim ženinom, ko ji je sporečel pastor nen pričakovano vest o nadškofovem ukazu. Položaj je bil jako mučen in posebno za nevesto, vneto sufragetko, silno težaven. Stala je pred odločitvijo, ali naj pusti ljubljeno ženina ali naj se uda nadškofovemu ukazu, in se s tem izpostavi zasmevanje sovražnic in raznih ženskih klubov. Po kratkem premišljevanju se je odločila sufragetka udala in dovolila ceremonijelno poroko. Oče jo je oddal ženinu in skesana je obljubila, da bo možu rožnata žena, da ga bo ljubila in spoštovala in da mu bo zvesta in ndana tovarišica do konca življenja. Ko so sufragetke, njene tovarišice o tej kaniulaciji njihove prvobitnice izvedle, so se tihotule v usodo in niso prav nič poskušale napadati ali osmešiti svoj bivšo tovarišico. Silele pa so, da bodo zastavile vse silo, da doseže zahteve, ki jih je stavila na pas'oria žena Duvalova, enotna zveza angleških ženskih klubov, ki ne bodo preje odnehati, dokler ne dosežejo zaželenega uspeha.

* Tarnovska II. V Vladikavkazu se bo v kratkem vršil senačni proces proti mlademu gardnemu poročniku, knezu Dadijaniju. V Kutaisu je žvel knez Dadeš Keliana s svojo soprogo. Bila sta srečna, dokler se nista seznanila s knezom Dadijanijem, 44letna kneginja se je zaljubila v lep ga gardna poročnika ter začela z njim intimno znanje. Razne okolščine so prisilile njegovo moža, da se je naselil na svojem posestvu na kmetih, kamor mu pa kneginja ni hotela slediti, češ da morajo otroci obiskovati šole v Kutaisu. Kmalu nato je dobil knez Dadeš par anonimnih pisem o zvezah kneginje z mladim poročnikom. Knez je ta pisma poslal svoji soprogi, ki pa je odgovorila, da so vse te trditve zlagane. Da bi zakrila svoje ljubavne stike, se je prselila k svoji sorodnici, princezini Kristovi. Toda to je malo pomagalo. Celotno mesto je poznal njen roman. Končno se je tudi prevarani mož sam prepričal o nezvestobi svoje soproge, vendar pa ni hotel povzročiti javnega škandala. Ko pa anonimna pisma niso prene-

bala, je knez kategorično zahteval, naj poročnik ne hodi več v hišo Kristovih. Kneginja se je pridružila tej želji svojega soproga, vendar ga pa od tega časa ni mogla več videti in je povsod javno kazala svoje sovraštvo napram njemu. Razžaljeni knez Dadijani je pripravil maščevanje. Vedno se je še shajal s kneginjo v hiši neke druge njene sorodnice, kneginje Abasidze. Ko je knez Dadeš Keliani uvidel, da pride zopet do škandala, je pozval svojo soprogo, naj pride takoj k njemu na posestvo, sicer se ji bodo vsi otroci. Kneginja je še bolj pritiskala na zaljubljenega poročnika, naj uresniči svoje maščevanje. Na njeno prigovarjanje je najel dva moža ter jih poslal na knezovo posestvo, da umorita kneza Kelianija. Eden od najetih, Kahidze, se je v zadnjem trenutku skesal in pisal knezu, kaj se pripravlja. Knez Dadijani je kmalu dobil drugega človeka, za svoj načrt, kateremu je obljubil 500 rubljev, če umori kneza. Kneginja ni odšla k svojnemu soprogu. In ko je ta prišel po njo, mu je ta sporočila, da je bolna. Knez jo je odvedel v neki sanatorij, kjer se je zopet shajala s svojim ljubimcem. V tem času je umrl brat kneza Dadeša Keliana. Knez je odšel na pogreb v Svanoto. Pri povratku se je ustavil v Kutaisu, da vzame soprogo s seboj. S kneginjo Abasidze se je odpeljal v sanatorij, kjer mu je soproga k njegovemu iznenadenju sporočila, da pojde z njim. Ves vesel je šel iz sanatorija. Komaj pa je bil pred sanatorijem, sta počila dva strela in knez se je mrtve zgrudil. Trije Gruzini, ki so izvršili napad na kneza, so odnesli mrtvega kneza v sanatorij. Policija je prijela kneginjo in poročnika. Obtožena sta kot intelektualna povzročitelja smrti kneza. Čez 200 pri je pozvanih k procesu. Ruska aristokracija z velikim napetjem pričakuje rezultata senačnega procesa.

* Ruski carji — mongolski bogovi. V Mongoliji na ruski meji živi mnogoštevilna sekta budistov, ki časte boginjo z imenom »Zagan - Dara-Eche«, ki se more ipremeniti v človeka. Ti Mongolci so imeli za tako boginjo rusko carico Katarino Veliko. In ker je v ruski monarhiji vse dedno, so podelili ta naslov ruskim carjem. In tako je tudi sedanji »beli car« včlovečeni bog »Zagan - Dara-Eche«.

* Samomor v umetniški akademiji. Na Dunaju se je ustrelil v umetniški galeriji, nekdo v oddelku za optike v mavcu. V samomorilecu, ki se je zadel v glavo, so spoznali 62letnega arhitekta Rajmunda Gottwalda. Doma je bil iz Opave in je živel že dalj časa na Dunaju. V zadnjem času ni imel dela in je že dolgo časa živel v najhujših stiskah. Pri njem so našli listek, na katerem je mož, ki je bil jako nadarjen umetnik, prošil društvo inženirjev in arhitektov, naj se pobrigajo za njegov pogreb.

* Volilni trik. Angleški politik R. G. Webster je izdal pred kratkim zelo zanimivo knjigo o volilnih trikih in izkušnjah pri volitvah ter dal brezskrbnim volilecem razna navodila. Med drugim pripoveduje naslednjo malo dogodbo: Četr ure pred koncem volitev pride dobro rejen volilec v svoj volilni lokal. Neposredno pred vhom mu pride nasproti elegantno običen gospod, pristaš nasprotna stranke, in začne pripovedovati flegmatičnemu volilecu razne politične novosti. Zazletel ga je v interesanten pogovor, ki se je končal s tem, da je tutec, povsem verziran politik, pohvalil možakarja z laskavi besedami: »Ja gospod, vi imate prav in priznati vam moram, da ste izvrsten političen mislec.« »No, ne preveč me pohvalite, gospode, je odgovoril ves radosten skromni volilec. »Res nekaj vem, toda prcsm vas oprostite me, oddati moram še svoj glas.« — Nato pa mu je odgovoril elegantni tutej z zlokobnim nasmehom: Predragi mi prijatelj, ni se treba več truditi, kajti volitev ste že zamudili. Prepozno je, ker je že dvainnti čez 6. uro....

Poročil se je v ponedeljek v župni cerkvi pri sv. Petru gosp. Milan Plut z gđno. Marijo Vesely iz Ljubljane. ad kriza v Srbiji.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopise je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi ljudno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/1.) ali naj vsaj naznanijo tajništvo svoje naslove. Poleg tega zbiraajo kraljevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Telefonska in brzjavna poročila.

Socijalnodemokratska obstrukcija v graškem občinskem svetu.

Gradec, 18. januarja. Socijalnodemokratska obstrukcija v graškem mestnem svetu je trajala celo noč. Seja je bila zaključena šele danes ob 1. popoldne. Prihodnja seja se vrši jutri. Med tem se bodo vršila med večino in opozicijo pogajanja.

Aehrenthal. — Izprememba v skupnem ministstvu. — Tržaški namestnik.

Dunaj, 18. januarja. V serijoznih parlamentarnih dobro podučenih krogih se zatrjuje z vso gotovostjo, da želi grof Aehrenthal, da naj se vrši delegacijsko zasedanje že meseca februarja. V tem slučaju bi imel grof Aehrenthal še en ekspozit ter bi razložil svojo politiko. Nato bi se poslovil iz aktivnega političnega življenja. Na njegovo mesto zatrjujejo, da bi prišel avstrijski poslanec pri Vatikanu grof Szeceen, ki je Madžar. Istosčasno z odstopom grofa Aehrenthala bi se izvršile tudi izpremembe v skupnem finančnem ministstvu. Baron Burian, ki v Belvederu nikakor ni več priljubljen, bo odstopil. Na njegovo mesto pride najbrže namestnik v Trstu, bivši ministrski predsednik princ Hohenlohe. Za namestništvo v Trstu pride v poštev svak nadvojvode prestolonaslednika grof Chotek ali pa sedanji šlezi deželni predsednik Koudenhove. Te vesti je smatrati kot zelo resne.

Konferenca vojnega ministra.

Dunaj, 18. januarja. Ogrski domobranski minister Zhazaj se je danes dolgo razgovarjal z vojnim ministrom Auffenbergom.

Nuncij Bavona.

Dunaj, 18. januarja. O zdravstvenem stanju nuncija Bavone je bil danes opoldne izdan nasledni buletin: Nuncij je noč zelo slabo preстал, proti jutru je padel v nezavest, sedaj leži v agoniji. Pričakovati je tekot današnjega dneva katastrofe.

Sladkorni kartel.

Dunaj, 18. januarja. Sladkorni kartel je zvišal ceno za sladkor za 1 K 50 v pri 100 kg brez liberacije.

Mednarodna petrolejska komisija.

Dunaj, 18. januarja. Včeraj dopoldne je bila otvorjena seja mednarodne petrolejske komisije, katere se se udeležijo skoro vse evropske države in tudi mnogo zastopnikov ameriških držav. Minister za javna dela, Trnka, je izjavil, da se avstrijska vlada živo zanima za pogajanja in želi konferenci najboljšega uspeha.

Vsesokolski zlet v Pragi.

Praga, 18. januarja. »Národní listy« poročajo, da pride na vsesokolski zlet v Pragi tudi deputacija pariškega sveta. Iz Prage nadaljuje zastopstvo francoske metropole svoje potovanje v Varšavo, Petrograd, Moskvo, Sofijo in Belgrad.

Novi predsednik osrednje banke čeških hranilnic.

Praga, 18. januarja. »Union« poroča, da je bil za predsednika osrednje banke čeških hranilnic izvoljen češki minister Začek.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 18. januarja. Vsled slabega parlamentarnega položaja se je odločila večina kabineta za demisijo. Vsled tega bo kabinet Milovanović, takoj ko se sestane skupščina, odstopil. V tem slučaju bo skupščina razpuščena in bodo nove volitve razpisane na začetek marca. Volitve bi vodil koalicijski kabinet, sestavljen iz članov obeh radikalnih strank.

Belgrad, 18. januarja. »Politika« pravi, da bo ministstvo Milovanović odstopilo že prihodnji teden in da bo vodil nove volitve koalicijski kabinet.

Belgrad, 18. januarja. V oficijoznih krogih se dementira vest o ministrski krizi. Tudi pravijo, da je izmišljena vest, da bo skupščina razpuščena.

Poneverjenje.

Belgrad, 18. januarja. Polkovnik blagajnik 8. pešpolka, Mihajlo Ilić, je poneveril polkovni denar ter nato pobegnul. V Belgradu so ga prijeli in našli pri njem še 2000 dinarjev. Vojaških dokumentov in tajnih zapisov pa, ki jih je odnesel, še niso dobili. Zaprli so tudi njegovo ženo.

Atentat na profesorja.

Cernovce, 18. januarja. V gimnaziji v Sučavi so oblasti po natančni preiskavi dognale, da obstoja med dijaki komplot, katerega poverjenec je bil atentator. Po izvršenem atentatu niti drugi, niti tretji razred ni hotel več v svoje učne sobe ter sta oba razreda zahtevala, da se sobe prej, predno vstopijo zopet učenci — blagoslavljo.

Položaj v Turčiji.

Carigrad, 18. januarja. Senat je odobril razpust parlamenta z 39 gla-

sovi proti 5 glasovom. Danes ali v soboto bo dekret o razpustu zbornice v parlamentu prečitan.

Pred nevlhto.

Bukarešta, 18. januarja. List »Opinia« piše, da je brezdvomno pričakovati spomladi na Balkanu zelo nevarnih in pomembnih dogodkov. Bolgarska mora biti pripravljena na vse eventualitete in tudi Romunska mora biti na vse pripravljena.

Trozveza.

Berolin, 18. januarja. Merodajni krogi dementirajo vest lista »Secolce«, da se v kratkem sestanejo grof Aehrenthal, mark San Giuliano in Bethmann-Hollweg, da obnove trozvezo. Iz istih krogov prihaja tudi vest, da za obnovev trozveze ni treba sestanka vodilnih državnikov, ker je tako Nemčija kakor Avstrija in Italija odločena trozvezo leta 1914. obnoviti. Formalna obnovev se izvrši pismenim potom.

Volitve na Nemškem.

Berolin, 18. januarja. Napredna stranka je izdala oklice: »Povsod proti črno-modremu bloku!«

Umor v Berolinu.

Berolin, 18. januarja. K umoru nad zakonskima Schulz in njih hčerko se še poroča: Med roparji in žrtvami se je moral vršiti obupen boj. Žrtvam so bile črepanje prebite in cela soba je plavala v krvi. Kri je brizgala do stropa. Hčerka je umrla med transportom v bolnišnico, oče je umrl popoldne, žena pa danes. Policija storilcev še ni izsledila.

Nečloveška mati.

Draždane, 18. januarja. V Röderravu so odkrili grozen zločin. V gozdu so našli 11letnega dečka obešenega za noge tako, da mu je glava visela v mravljišče. Deček je bil mrtve. Na truplu je bilo vse polno ran, ki jih je prizadejala dečku njegova mati. Mater so aretirali. Zena je bila blazna.

Nizozemska kraljeva rodbina brez potomcev.

Amsterdam, 18. januarja. Kraljica Vilhelmina Nizozemska je upala, da dobi v kratkem potomstvo. To upanje se ji je izjalovilo in kraljica je težko zboleva. To je že četrto, da so splavala upanja 11 let poročene kraljevske dvojice.

Dragocenosti iz Čenstohova.

Varšava, 18. januarja. V Lublinu so našli pri hišni preiskavi pri nekem trgovcu bisere in dragocenosti, ki so brezdvomno last pavlanskega samostana v Čenstohovi. Trgovca so zaprli.

Zaplenjen parnik.

Marseille, 18. januarja. »Transatlantiska kompanija« poroča iz Cagliarija: Včeraj zjutraj se je peljal 17 milj oddaljeno od otoka Sardinije izven italijanskih vod, v Algir, francoski parnik »Carthage«. Ustavila ga je italijanska torpedovka s slepimi streli in nato preiskala, nakar je zapovedal poveljnik torpedovke kapitanu ladje »Carthage«, da mora pristati v Cagliariju, kjer so ladjo zaplenili.

Pariz, 18. januarja. Dejstvo, da je italijanska torpedovka zasegla francosko ladjo »Carthage«, na kateri se je nahajal tudi francoski armadni nadzornik Gaillard, vzbuja na Francoskem splošno ogorčenje. Listi pravijo, da je zaseženje te ladje popolnoma proti mednarodnem pravu. Francoski poslanik v Rimu je že posredoval pri italijanski vladi. V oficijoznih krogih se zatrjuje, da bo spor skoro mirnim potom poravnal.

Preki sod.

London, 18. januarja. V Lavrenci pri Bostonu je bil zaradi stavke proglašen preki sod. Vlada je postavila po ulicah in trgih topove ter je pripravljena storiti najskrajnejše, če se izgredi ponove.

Grozčta revolucija na Kubi.

New York, 18. januarja. Iz Havane poročajo, da grozi na Kubi izbruhniti revolucija. Državni departement je sklenil kubansko vlado posvariti ter ji zagroziti z oboroženo intervencijo Zedinjenih držav. Zedinjene države bi poslale v tem slučaju 5000 do 6000 mož tekom petih dni na Kubo.

Washington, 18. januarja. Grožnja Zedinjenih držav je napravila na Kubi globok vtisk. Predsednik Gomez je izjavil, da lahko sam napravi red.

Revolucija na Kitajskem.

Peking, 18. januarja. V provinci Jah Šensi in Honan vlada popolna anarhija. Med 10.000 osebami, ki so bile pomorjene v Sianfu, so tudi otroci misijonskih šol.

Peking, 18. januarja. V Tengčev pri mestu Cifu je dospelo na nekem japonskem parniku 300 revolucionarjev iz Dairena in zavzelo mesto.

London, 18. januarja. Cesarica vdova je baje že izdelala cesarski edikt, ki proglašja kitajsko republiko. V prihodnjih dneh se vrše konference med njo in princ. Zatrjuje se, da je odstop dinastije popolnoma gotov.

Poslano. *)

240

Zidruška čevljarjev v Ljubljani
 Zidruška čevljarstva in oblačilnega obrata, ki je davno obljubljeno in v dejnem delu napredovalo, se zdaj zaradi dejstva, da se čevljarstvo ne bo več konkuriralo. Konstatiramo, da smo bili od več strani obveščeni, da se čevljarstvo namo dovolj doka, da se delo do-
 stavlja na dom in istotako se hodi tudi po delo domov. B. Ojsterca, kot delo-
 vodja v prisilni delavnici pa priporo-
 čamo obrtni oblasti, naj se ona zanima,
 če li je on davkoplačevalec in če ima
 obrtni list. Če omenjenemu gospodu
 čevljarstva konkurenca dela toliko ve-
 selja, naj bi dal izučiti svoje otroke
 čevljarstvu obrtni me-to kovinske in da
 ti prenašajo delo, kar se ga izgotovi v
 prisilni delavnici. Toliko za danes

Zadruga čevljarjev v Ljubljani.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Za šolsko mladino.

Da mnogo otrok v šoli ne more z drugim napre-
 dotati, da so nepazljivi in
 utrujeni, je prav pogosto
 vzrok neželena telesna konsti-
 tucija. Po-pesnevanje večkrat
 izpuščenega v sredi do jedi
 in boljše prehrana sta tukaj
 vsakakor na mestu. Nič ni
 za to pripravljene nego že desetletja
 preizkušena

SCOTTOVA emulzija

Dalje časa zapored redno uživana jači
 deklice in dečke tako razveseljuje, da
 zopet dobe veselje do učenja in šole.
 Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo
 emulzijo. Saj znamka „Scott“ ki je že
 35 let vpeljana, jamči za izborna kakovost
 in učinkovitost.
 Cena originalni steklenici 2 K 50 h. Dobi-
 se v vseh lekarnah.

Mnenje gospoda dr. M. Kohenoffa
 Berkovitz, Trst.
 Gospod J. Serravallo

S tem pismom Vam poročam o
 uspehih svojih poizkušanj z Vašim
 Serravallovim kina - vinom z žele-
 zom. Dosegel sem izvrstne uspehe pri
 moji klienteli, posebno pa pri preho-
 belih, malokrvnih in nevrastenčnih
 bolnikih, katerih ima mnogo naša de-
 žela vsled malarije. Vaš preparat je
 znan kot jako dober in se razlikuje
 od drugih takih vin po svojem do-
 brem okusu. Lahko je prebaven in
 hitro učinkovit.

Berkovitz, 13. oktobra 1908.
 Dr. M. Kohenoff.

Samo vsakdanja uporaba
francoskega žganja
Brázay
 krepi mišice in živce.
 Dobiva se povsod

Borzna poročila.

Ljubljanska
 „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz dunajske borze 18. januarja 1912.

Valutni napred.	General	Blagovni
4% maleva renta	90.75	90.95
4% avstr. renta	93.75	93.95
4% avstr. krona renta	90.70	90.90
4% avr.	90.10	90.30
4% kreditna posojila	92.25	92.35
4% h. o. čelke drž. banke	92.90	93.90
Spašila		
Srečka iz 1. 1900	430.00	442.00
„ 1864	607.00	619.50
„ 1864	293.50	305.50
zemeljske 1. izdaje	245.50	301.50
„ 2. izdaje	273.00	279.00
„ 3. izdaje	247.50	253.50
„ 4. izdaje	503.00	515.00
„ 5. izdaje	506.00	518.00
„ 6. izdaje	79.50	8.50
„ 7. izdaje	68.00	74.50
„ 8. izdaje	45.25	51.25
„ 9. izdaje	35.65	39.65
„ 10. izdaje	248.40	251.40
Blagovni		
Ljubljanske kreditne banke	168.00	472.00
Avstr. kreditnega zavoda	63.00	654.50
Dunajske bančne družbe	34.50	146.50
„ 1. izdaje	11.50	11.50
„ 2. izdaje	728.00	729.00
„ 3. izdaje	13.50	187.50
„ 4. izdaje	391.50	394.50
„ 5. izdaje	263.00	284.50
Valute		
Cekirni	11.37	11.40
Marka	117.62	117.82
Frank	95.60	95.75
Libra	9.00	95.20
Rublj.	253.75	254.00

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. januarja 1912.

Termin.

Pšenica za april 1912	za 50 kg	11.81
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	10.95
Rž za april 1912	za 50 kg	10.28
Koruzna za maj 1912	za 50 kg	8.72
Oves za april 1912	za 50 kg	10.80

Meteorološko poročilo.

Januar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop. 0. zv.	743.5 746.0	-7.4 -9.8	sr. jvzh. sl. zah.	sneg oblačno.
18.	7. zv.	748.7	-9.6	sl. svzh.	„

Srednja večerajšnja temperatura -8.5°
 norm. -25° Padavina v 24 urah 18 mm

Starejši pomočnik

samostojen delavec, 230

Zeli spremeniti svojo službo.

Dopisi na upravnistvo „Slov. Naroda“

Notarski kandidat

z večletno prakso iste mesta.

Naslov v upravnistvu „Slovenskega
 Naroda“ pod šifro „F. K. 30.“ 242

Najboljši in najpopolnejši klavirji in pianini

se kupijo najceneje pred zaključitvijo plačila ali na
 najmanjše obroke (tudi za provinco) samo nara-
 nost od vročarstva
HENRIKA BREMITZ
 c. kr. dvornim založnikom
 v Trstu, ul. Tor St. Pietro 2 Bolvedere.
 Delovna hiša v Parizu 1908 najbližje oddelka za klavirje.
 Katalog in kondic gratis in franco 243

Katalog in kondic gratis in franco 243

Millioni rabijo proti kašlju

hripavosti, kataru in zasle-
 zenju, krčnemu in oslovsko-
 mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamele

„tremi jekami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov za-
 jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.

Zavitke 20 in 40 vta, skatlija
 60 v. Proda jih v Ljubljani:

Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Ribi. Susnik, le-
 karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
 karna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni.
 Mr. Ph. Jos. Čišmar, lekarna. Art. Kanc. dro-
 gerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“
 Daniel Pir, lekarna. Idrja. J. Bergmann, le-
 karna. Novo mesto. C. Andrianič, lekarna.
 Novo mesto. Jos. Hus, lekarna pri Mar. P. Vi-
 pava. Nika. Wacha, lekarna. Metlika. A. Ro-
 blek, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, le-
 karna. Ljuba. Karel Savnik, lekarna pri „Sv.
 Trojici“, Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna.
 Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych,
 lekarna v St. Loki. Mr. H. Roblek, lekarna.
 Trilj. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice.
 V. Arko, trgovec. Senožeče. Jos. Rudolf, drog.
 Ljuba. J. Kanišar, trg. Mengeš. Jos. Anđel, le-
 karna v Ribici.

6050

Po najvišjem naročilu Njegovega ces. in kr. apostolskega Velikanstva.

41. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v drž. zborn zastopanih kraljestev in dežela.

Ta denarna loterija,

edina v Avstriji zak. dovoljena, ima 21.145 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 K.

Glavni dobitek 200.000 K.

Javno žrebanje bo 15. februarja 1912. — Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vor-
 dere Zolamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzo-
 javnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za
 kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopoljuje poštne prosto.

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Izprašan, priden kurjač

želi službe takoj ali pozneje.

Ponudbe pod: 231

A. B., poštno lažečo, Mosto.

=====

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

=====

prinoroda

kanarčki, receptni, docu-
 mentni, mislirski, pisemski,
 ovitni in barvani papir

Kusele s pisemskim papirjem.

Zrjavke knjige

v vseh velikostih, tiskane z eno ali
 z dvema kolonama, vezane v papir,
 platno ali polusnje.

=====

Dobjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih

=====

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin,
 svinčnikov, peres, poročnikov,
 radirk, kamenčkov, tablic,
 goblet, črnila itd.

=====

Barve za šole in umetnike.

=====

Razglednice

novinarske, humoristične, umet-
 niške vseh vrst od najpreprostejših
 do najfinjših.

=====

Albumi za slike in dopisnice,
 vezane v pliš in v usnje.

=====

Poezijske knjige.

=====

Podobice za otroke.

=====

Ceseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete,
 risalna ravnila, tuše, čopiče.

=====

Notesi in tintniki.

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

Iščejo se kanarčki

harcerji

Ponudbe pod „Kara“ glavna
 pošta Trst. 241

=====

Lokali

zelo pripravi za obrt in trgovino, po-
 sebno pa za odvetniške pi-arne

se oddajo takoj v podnajem na Dunajski c. 31.

Natančneje podatke daje najemnik

Ivan Skoble, trgovina z moko v

Sp. štiki, ali pisarna Jos. Zidar,

Dunajska cesta šte. 31, kjer se

prostori lahko ogledajo. 236

Trgovski prostori,

obstoječi iz lokala za trgovino, skla-
 dišča, kleti in pisarne,

so takoj za oddati,

na Dolenjski cesti št. 48, preje špece-
 rijska trgovina Jos. Jebalin.

Najemnik dobi na željo v istem po-
 slopiju prijazno stanovanje z dvema

sobama in kuhinjo, kakor tudi hlev
 za živino. 186

Ponudbe pod Janjo Papovč, Ljubljana.

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

Trgovska učenka

z enoletno prakso, 238

želi primerno službo.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Iščem varuhinjo k otrokom

majhnega in od 2-4 let starih — Zenska

mora biti čez 30 do 45 let stara, zdrava,

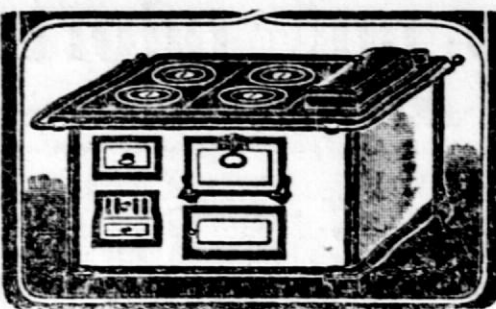
</

Steklarska trgovina

M. TUŠEK, LJUBLJANA

Stari trg št. 28 140
priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svečilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah. Na solidnejša in točna posredstva.

Štedilniki Triumph

Tvornice Triumph, dr. z om. z.
Wels, Gor. Avstr. 1813
Katalogi zastoj in poštne prosto.

Službo gospodinje

pri gospodinji želi boljša kuharica. —
Prevzame tudi večje gospodinjstvo.
Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesionirana prodaja strupov

2798 v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto

Zahtevajte cenike!

Gospod išče

1 ali 2 opravljeni sobi

do 1. februarja.
Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod B. E.

BLUZE.

krila, kostume, plašče, pel-
rine, predpasnike,

otroške oblekice

plaščke, klobučke, havičice, čepice,

biglamične potrebščine za novorojenčke

in vsake modne blage pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Zadnji čas

je, da naročite

Koledar za kmetovalca

Spisal J. Legvart.

ker je le še malo iztisov v zalogi.

Naroča se pri

Ivan Bonaču v Ljubljani.

Pri d.s.tih iztisih se eden navrže.

Trgovski poslovodja

star 24 let, z dobrimi referencami, 226
želi sprejeti manjšo trgovino v najem ali pa
vstopiti kot poslovodja kake podružnice.
Položi se lahko kavicja. — Prijazni dopisi
na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „št. 530“.

Kontoristinja

boljša moč, popolnoma izurjena sloven-
ske in nemške korespondence, strojepisja in
knjigovodstva, 28

se sprejme takoj v stalno službo.

Lastnoročno pisane ponudbe z navedenimi
dokazili dosedanjega službovanja, oziroma
zmožnosti na upravnistvo »Slov. Naroda«
» pod „Zmožnost“ do 25. t. m. »

Cerca si signorina
scopo conversazione
e lettura italiana.

Offerte sotto Dr. X

Pekarija z enon dstr hišo

z več sobami z balkonom, velikim vr-
tom, veliko drvarnico in kletjo

se proda ali da v najem.

Hiša je nanovozidana, obrt dobro vpe-
ljana, obstoji že nad 30 let. 180

Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Sposoben kolporter

dobi obilo zaslужka pri razpečavi obče priljubljenega in zanimivega
spisa, ki bo izhajal v zvezkih v slovenskem jeziku. Za to mesto naj se
oglasijo samo taki, ki imajo za to potrebne zmožnosti. Vpoštevali se bodo
samo resni reflektanti, ki se morajo osebno predstaviti. Natančneje v
upravnistvu lista „Laibacher Zeitung“ v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20.

Varčne gospodinje!

Dožim doste za vsa družna otročja redjina sredstva 1—3 krone, velja
„Sladin“ ali dr. pl. Trnkóczy-a „Sladni čaj“ 1 zavojček 1/4 kg samo
50 vinarjev. — Na tsoče otrok ga zavaja z najboljšim uspehom.
Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven potovz; na Dunaju
v lekarnah Trnkóczy: VII, Jusselstädterstrasse št. 25; III, Radezky-
platz št. 4; V, Schönbaurerstrasse št. 109; v Gradcu: Sackstrasse 3.

Olimpija krema brez masčobe, lepota prve vrste, je najboljše in najuspeš-

ne še sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak,

kakor so nege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-2, veliki lonček K 2-

rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mla-

dostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Sk. tulja 1 K 50 h.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las —

Lonček 1 K 2 h.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 h. ::

Mazilo zoper ozeblin. Sredstvo zoper ozeblin. — Lonček z na-

vodom o rabi 8) h, tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom

40 h, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Razpošiljante po pošti. Prva največja eksportna trdnja. Preizkušeno le-

karniško blago. Drogijske cene. Mastin za živinore co. Telefon št. 190.

Slavn. občinstvu v Ljubljani, posebna pa obiskovalcem iz dežele
vključno naznanjam, da sem prevzel dobroznano

gostilno „Zlata riba“

v Stritarjevi in Ribji ulici.

Točil bodem vedno le dobro in pristno vino in pivo iz soda ter
postrežem vedno cenj gostom z dobro domačo kuhinjo. Gorka
in mirza jedila vedno na razpolago. — Posebna soba za klube.
Zmerne cene. :: 198 Točna posredstva.

Za mnogobrojne obiske se priporoča

Emil Keržišnik, gostilničar pri „Zlati ribi“.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica št. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
... komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ...

na najboljšo kakovost in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
gladek, rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za
pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma;
barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinjših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne
priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinjše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in pocizje.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.

Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

vseh sistemov

po tova nižjih cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.